

DEDDF GAMBLO 2005

DATGANIAD O BOLISI TRWYDDEDU

Cymeradwywyd: ** Tachwedd 2024
Daeth i rym: 31 Ionawr 2025

Tîm Trwyddedu
Cyngor Bwrdeisdref Sirol Blaenau Gwent
Y Swyddfeydd Cyffredinol
Heol Gwaith Dur
Glyn Ebwy
NP23 6DN

Cynnwys

1.	Datganiad o Bolisi Trwyddedu	3
1.1	Cyflwyniad	3
1.2	Proffil Bwrdeisdref Sirol Blaenau Gwent	4
1.3	Amcanion	4
1.4	Swyddogaethau'r Awdurdod Trwyddedu	5
1.5	Ymgynghoriad	5
1.6	Awdurdodau Cyfrifol	6
1.7	Partion â Diddordeb	6
1.8	Cyfnewid Gwybodaeth	7
1.9	Gorfodaeth	7
1.10	Hawliau Sylfaenol	8
1.11	Integreiddio Strategaethau ac Osgoi Dyblygu	8
1.12	Strategaeth Gymunedol Datblygu Cynaliadwy	8
2	Trwyddedau Mangreoedd	9
2.1	Egwyddorion Cyffredinol	9
2.2	Amgylchedd Trwydded Briodol	10
2.3	Mangreoedd "parod ar gyfer gamblo"	11
2.4	Ystyriaethau Eraill	11
2.5	Dyblygu gyda Systemau Rheoleiddiol eraill	12
2.6	Amcanion Trwyddedu	12
2.6	Bet-Watch	13
2.8	Amodau	13
2.9	Goruchwylwyr Drws	14
2.10	Canolfannau Hapchwarae Oedolion	15
2.11	Canolfannau Adloniant Teulu	15
2.12	Casinos	16
2.13	Mangreoedd Bingo	16
2.14	Mangreoedd Gamblo	17
2.15	Traciau	17
2.16	Peiriannau Hapchwarae	18
2.17	Peiriannau Betio	18
2.18	Ceisiadau a chynlluniau	18
2.19	Ffeiriau teithio	18
2.20	Datganiadau Darpariaethol	19
3	Caniatâd/Hysbysiadau Defnydd Dros Dro ac Achlysurol	19
3.1	Unlicensed Family entertainment Centre permits	19
3.2	Caniatâd Peiriant Hapchwarae Mangre Drwyddedig	20
3.3	Caniatâd Hapchwarae Gwobrau	21
3.4	Caniatâd Hapchwarae Clwb a Pheiriannau Clwb	22
3.5	Hysbysiadau Defnydd Dros Dro	22
3.6	Hysbysiadau Defnydd Achlysurol	23
4	Loterïau Cymdeithasau Bach	23
5	Gwneud Penderfyniadau	23
5.1	Gweinyddu, Ymarfer a Dirprwyo Swyddogaethau	23
5.2	Gweithdrefn Apeliadau	24
5.3	Gweithredu Penderfyniad Llys Ynadon	24
5.3	Rhoi Rhesymau am Benderfyniadau	24
5.4	Gweithredu Penderfyniad Llys Ynadon	24
5.5	Cwynion yn erbyn Mangre Drwyddedig	25
5.6	Adolygiadau	25
6	Amodau Trwyddedu a Chodau Ymarfer 2015 (LCCP)	26
7	Gwybodaeth Bellach	28

Atodiad A: Manylion Cyswllt Awdurdodau Cyfrifol	29
Atodiad B: Mynediad i Fangreoedd	30
Atodiad C - Crynodeb o Ddarpariaethau Peiriannau yn ôl Mangreoedd	31
Atodiad D - Schedule of Delegation of Licensing Functions and Decisions	

1. Datganiad o Bolisi Trwyddedu

1.1 Cyflwyniad

Mae Deddf Gamblo 2005 yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor baratoi a chyhoeddi "Datganiad Polisi Trwyddedu" sy'n nodi'r egwyddorion y mae'r Cyngor yn cynnig eu gweithredu yn ei swyddogaethau trwyddedu wrth ddelio gyda cheisiadau ar gyfer trwyddedau mangre, fel sy'n ofynnol gan y Ddeddf.

Daw'r Datganiad Polisi hwn i rym ar 31 Ionawr ~~2022~~ 2025. Bydd yr Awdurdod Trwyddedu yn diweddarau a chyhoeddi Polisi Trwyddedu newydd pryd bynnag sydd angen ond beth bynnag o fewn 3 blwyddyn o ddyddiad y polisi yma, a bydd yn ymgynghori'n llawn gyda phartneriaid, cymdeithasau masnach a grwpiau preswylwyr fel sy'n briodol yr adeg honno, a chaiff unrhyw sylwadau a dderbynir eu hystyried yr adeg honno.

~~Fodd bynnag pan fo angen diweddarau oherwydd newidiadau mewn deddfwriaeth genedlaethol, ganllawiau statudol neu fanylion cyswllt mae'r Cyngor yn cadw'r hawl i newid y polisi yma heb ymgynghori lle bo angen i sicrhau bod y polisi'n adlewyrchu deddfwriaeth genedlaethol neu ganllawiau statudol.~~

Fodd bynnag, lle mae angen diweddariadau oherwydd newidiadau mewn deddfwriaeth genedlaethol, canllawiau statudol, yn dilyn ymgynghoriadau'r Comisiwn Hapchwarae neu fanylion cyswllt, mae'r Cyngor yn cadw'r hawl i ddiwygio'r polisi hwn heb ymgynghori lle bo angen i sicrhau bod y polisi'n adlewyrchu deddfwriaeth genedlaethol neu ganllawiau statudol.

Wrth gynhyrchu'r Datganiad Polisi terfynol, mae'r Cyngor yn datgan ei fod wedi rhoi ystyriaeth i amcanion trwyddedu Deddf Gamblo 2005, y Canllawiau i Awdurdodau Trwyddedu a gyhoeddwyd gan y Comisiwn Gamblo, unrhyw godau ymarfer ac unrhyw ymatebion gan y rhai yr ymgynghorwyd â nhw ar y Datganiad Polisi.

Mae gan y Cyngor ddyletswydd gyfreithiol i gydymffurfio gyda'r holl ddeddfwriaeth sy'n hyrwyddo cydraddoldeb ac mae ganddo bolisi ar gyfer hyrwyddo cydraddoldeb i bawb. Bydd trwyddedu pobl a mangreodded dan Ddeddf Gamblo 2005 yn hyrwyddo gwasanaeth a gorfodaeth cyfartal i bob aelod o'r gymuned.

Mae Deddf Hawliau Dynol 1998 yn cynnwys y Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol ac yn ei gwneud yn anghyfreithlon i awdurdod lleol weithredu mewn ffordd sy'n anghymwys gyda hawl o'r fath.

Bydd y Cyngor yn rhoi ystyriaeth i'r Ddeddf Hawliau Dynol wrth ystyried unrhyw faterion trwyddedu, ac yn neilltuo' yng nghyswllt y ffordd y caiff ceisiadau eu hystyried ac y gwneir gweithgareddau gorfodaeth.

Mae'r Cyngor yn cydnabod y gall fod angen iddo ymadael â'r polisi hwn ac unrhyw ganllawiau a gyhoeddwyd dan y Ddeddf mewn amgylchiadau unigol ac eithriadol a lle mae'r achos yn haeddu penderfyniad o'r fath er mwyn hyrwyddo'r amcanion trwyddedu. Caiff unrhyw benderfyniad o'r fath ei gymryd mewn ymgynghoriad gyda'r cynghorwyr cyfreithiol priodol ar gyfer yr Awdurdod Trwyddedu, a chaiff y rhesymau am unrhyw ymadawiad o'r fath eu cofnodi'n llawn.

NODYN: Yn y polisi yma, cynhwysir y diffiniadau dilynol i roi esboniad am rai termau a gynhwysir yn y Ddeddf ac, felly, yn y Datganiad o Bolisi Trwyddedu. Mewn rhai achosion maent yn dalfyriad o'r hyn a nodir yn Neddf Gamblo 2005 neu'n ddehongliad o'r termau

hynny. Mae'n rhaid i'r darllenwr gyfeirio at Ddeddf Gamblo 2005 i gael diffiniad llawn o'r termau a ddefnyddiwyd.

Mae 'y Cyngor' yn golygu Cyngor Bwrdeisdref Sirol Blaenau Gwent, yn gweithredu fel yr Awdurdod Trwyddedu fel y'i diffiniwyd gan Ddeddf Gamblo 2005.

Mae 'Y Ddeddf' yn golygu Deddf Gamblo 2005.

Mae 'y Cyngor Bwrdeisdref' yn golygu bwrdeisdref sirol Blaenau Gwent.

'Yr Awdurdod Trwyddedu' yw'r awdurdod lle mae'r mangreoedd wedi'u lleoli'n llwyr/rhannol. Mae'r Awdurdod Trwyddedu (fel yn yr awdurdod cyhoeddi) hefyd yn awdurdod cyfrifol.

'Y Comisiwn Gamblo', corff a sefydlwyd gan y Llywodraeth fel y rheoleiddiwr unedig ar gyfer gamblo, yn cymryd lle'r Bwrdd Hapchwarae.

Mae 'Awdurdod Cyfrifol' yn golygu corff cyhoeddus sy'n rhaid ei hysbysu am rai ceisiadau ar gyfer safleoedd a thrwyddedau mangreodd, ac mae ganddynt hawl i wneud sylwadau ar unrhyw un o'r amcanion trwyddedu.

Mae 'Plant' yn golygu unigolion dan 16 oed.

Mae 'Person Ifanc' yn golygu unigolion 16 oed a throsodd ond dan 18 oed.

Mae 'Amodau Gorfodol' yn golygu amod benodol y mae rheoliadau yn ei gosod ar drwyddedau mangreodd.

Mae 'Amodau Diofyn' yn golygu amod benodol y darperir ar ei chyfer mewn rheoliadau i gael ei gosod ar drwydded os na eithrir gan y Cyngor.

Mae 'Mangre' yn golygu unrhyw le, yn cynnwys llong neu strwythur symudol.

1.2 Proffil Bwrdeisdref Sirol Blaenau Gwent

Mae Sir Bwrdeisdref Blaenau Gwent yn wledig mewn natur gan bennaf, gyda 10,876 hectar a phoblogaeth o tua 68,900. Er yr ystyriwyd yr ardal yn draddodiadol yn ardal ddiwydiannol, yn bennaf ar gyfer mwyngloddio glo a chynhyrchu dur, mae ei defnydd tir yn awr yn bennaf wledig gyda dros 77% o'r dir yn dir ffermydd, tir comin a gofodau agored a 23% wedi'i ddiffino yn dir trefol.

Mae Blaenau Gwent yn cynnwys tri chwm, Sirhywi, Ebwy Fawr ac Ebwy Fach. Mae chwe phrif dref sef Abertyleri, Brynmawr, Glynebwy, Nantyglo, Blaenau a Tredegar.

1.3 Amcanion

Wrth weithredu'r rhan fwyaf o'i swyddogaethau dan Ddeddf Gamblo 2005, mae'n rhaid i'r Cyngor fel yr Awdurdod Trwyddedu roi ystyriaeth i'r amcanion trwyddedu dilynol:

- **Atal gamblo rhag dod yn ffynhonnell troseddu neu anrhefn, bod yn gysylltiedig gyda throseddu neu anrhefn neu gael ei ddefnyddio i gefnogi troseddu;**
- **Sicrhau y cynhelir gamblo mewn ffordd deg ac agored;**
- **Diogelu plant a phobl eraill agored i niwed rhag cael eu niweidio neu gamfanteisio arnynt gan gamblo.**

Dylid nodi fod y Comisiwn Gamblo wedi dweud: "Y gofyniad yng nghyswllt plant yw eu diogelu'n benodol rhag i gamblo eu niweidio neu gamfanteisio arnynt".

Mae'r Cyngor yn gwybod, fel yn Adran 153, wrth wneud penderfyniadau am drwyddedau mangreoedd a hysbysiadau defnydd dros dro y dylai anelu i ganiatau defnyddio mangreoedd ar gyfer gamblo cyn belled ag mae'n credu'n addas:

- Yn unol ag unrhyw god ymarfer perthnasol a gyhoeddwyd gan y Comisiwn Gamblo;
- Yn unol ag unrhyw ganllawiau perthnasol a gyhoeddwyd gan y Comisiwn Gamblo;
- Rhesymol gydnaws gyda'r amcanion trwyddedu;
- Yn unol â Datganiad Polisi Trwyddedu'r Cyngor

1.4 Swyddogaethau'r Awdurdod Trwyddedu

Dan y Ddeddf mae'n ofynnol i'r Cyngor:

- Bod yn gyfrifol am drwyddedu mangreoedd lle mae gweithgareddau gamblo i ddigwydd drwy gyhoeddi Trwyddedau Mangreoedd;
- Cyhoeddi Datganiadau Darpariaethol;
- Rheoleiddio clybiau aelodau a sefydliadau lles glowyr sy'n dymuo gwneud gweithgareddau hapchwarae neilltuol drwy gyhoeddi Caniatâd Hapchwarae Clwb a/neu Ganiatâd Peiriant Clwb;
- Cyhoeddi Caniatâd Peiriant Clwb i glybiau masnachol;
- Dyfarnu trwyddedu ar gyfer defnyddio rhai gemau hapchwarae gydag arian chwarae is mewn canolfannau heb drwydded adloniant teulu;
- Derbyn hysbysiad gan fangreoedd gyda thrwydded alcohol (dan Ddeddf Trwyddedu 2003) ar gyfer defnyddio dau neu lai o beiriannau hapchwarae;
- Cyhoeddi Caniatâd Peiriant Gemau Mangreoedd Trwyddedig ar gyfer mangreoedd a drwyddedwyd i werthu/cyflenwi alcohol i'w yfed yn y fangre drwyddedig, dan Ddeddf Trwyddedu 2003 lle mae mwy na dau beiriant;
- Cofrestru loteriau cymdeithas fach dan drothwyon a nodir;
- Cyhoeddi Caniatâd Hapchwarae Gwobrau;
- Derbyn a chymeradwyo Hysbysiadau Defnydd Dros Dro;
- Derbyn Hysbysiadau Defnydd Achlysurol;
- Rhoi gwybodaeth i'r Comisiwn Gamblo parthed manylion trwyddedau a gyhoeddwyd (gweler yr adran islaw ar gyfnewid gwybodaeth);
- Cadw cofrestrï o'r caniatadau a thrwyddedau a gyhoeddwyd dan y swyddogaethau hyn.

Dylid nodi nad yw awdurdodau trwyddedu lleol yn cymryd rhan mewn trwyddedu gamblo o bell o gwbl ac y caiff hynny ei reoleiddio gan y Comisiwn Gamblo drwy Drwyddedau Gweithredwyr.

Mae'r Cyngor yn cydnabod mai dim ond un ffordd o hyrwyddo cyflawni'r tair amcan yw'r swyddogaeth drwyddedu ac felly ni ddylid ei ystyried fel ffordd o ddatrys yr holl broblemau o fewn y gymuned. Bydd y Cyngor felly'n parhau i weithio mewn partneriaeth gydag awdurdodau cyfagos, Heddlu Gwent, Partneriaeth Diogelwch Cymunedol Blaenau Gwent Ddiogelach, Public Health Wales, busnesau lleol, pobl leol a'r rhai sy'n ymwneud ag amddiffyn plant i hyrwyddo'r amcanion trwyddedu fel y cawsant eu hamlinellu. Mae'r Cyngor hefyd yn cydnabod ei ddyletswydd dan Adran 17 Deddf Troseddu ac Anrhefn 1998 yng nghyswllt atal troseddu ac anrhefn.

1.5 Ymgynghoriad

Mae'r Cyngor wedi ymgynghori'n eang ar y Datganiad yma cyn ei orffen a'i gyhoeddi. Mae rhestr islaw o'r rhai yr ymgynghorwyd â hwy, yn unol â'r Ddeddf a chanllawiau'r Comisiwn Gamblo. Mae manylion pellach, ynghyd â rhestr o sylwadau a wnaed ac ystyriaeth y Cyngor o'r sylwadau hyn ar gael ar gais.

- Prif Swyddog yr Heddlu;
- Yr Awdurdod Tân;
- Cynrychiolwyr deiliaid gwahanol drwyddedau ar gyfer mangreoedd o fewn y Fwrdeisdref Sirol y bydd y polisi hwn yn effeithio arnynt;
- Cyrff yn cynrychioli busnesau a phreswylwyr yn y Fwrdeisdref Sirol;
- Adrannau (yn cynnwys Awdurdodau Cyfrifol) o fewn y Cyngor gyda diddordeb mewn trwyddedu gamblo;
- Rheolwr Gwasanaethau Plant Cyngor Bwrdeisdref Sirol Blaenau Gwent;
- Cynghorau Cymuned a Thref;
- Sefydliadau eraill yr ymddengys fod materion trwyddedu a ddaw o fewn y Datganiad yma yn effeithio arnynt;
- Adran Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi;
- Public Health Wales/local health board

Cynhaliwyd yr ymgynghoriad rhwng ~~3/9/24~~ **30 Mai 2024** a ~~1/10/24~~ **22 Awst 2024** a, cyn belled ag sy'n ymarferol, dilynodd y Cyngor yr Egwyddorion Ymgynghori a gyhoeddwyd gan y llywodraeth ym mis Hydref 2013 sydd ar gael yn <https://www.gov.uk/government/publications/consultation-principles-guidance>

Cymeradwywyd y polisi mewn cyfarfod llawn o'r Cyngor ar ~~25 Tachwedd 2024~~ **** Tachwedd 2024** a chafodd ei gyhoeddi ar 31 Ionawr ~~2022~~ **2025** yn ogystal â bod ar gael yn www.blaenau-gwent.gov.uk

1.6 Awdurdodau Cyfrifol

Gweithredwyd yr egwyddorion dilynol wrth ymarfer pwerau'r Cyngor dan Adran 157(h) y Ddeddf i ddynodi, mewn ysgrifen, corff sy'n gymwys i gynghori'r Cyngor am amddiffyn plant rhag niwed:

- Yr angen i'r corff fod yn gyfrifol am ardal yn cynnwys holl ardal y Cyngor;
- Yr angen i'r corff gynnwys cynrychiolwyr uwch a chyfrifol o gyrff cyhoeddus priodol yn ardal y fwrdeisdref sirol, sydd â phrif ddyletswydd a chyfrifoldeb am amddiffyn plant rhag niwed.

Yn unol â chanllawiau'r Comisiwn Gamblo, mae'r Cyngor hwn yn dynodi rheolwr gwasanaethau plant y Cyngor ar gyfer y diben yma. Mae manylion y cyrff a ddynodir dan y Ddeddf sydd i gael i'w trin fel Awdurdodau Cyfrifol ar gael yn Atodiad A.

1.7 Partïon â Diddordeb

Gall Partïon â Diddordeb wneud sylwadau am geisiadau am drwydded neu wneud cais am adolygiad o drwydded bresennol yn seiliedig ar y tri amcan trwyddedu a fanylir ym mharagraff 1.3 y Datganiad Polisi yma.

Parti â Diddordeb yw rhywun:

- (a) sy'n byw'n ddigon agos at y fangre fel bod y gweithgareddau a awdurdodir yn debygol o effeithio arnynt;
- (b) â diddordebau busnes y gallai'r gweithgareddau a awdurdodir effeithio arnynt; neu

(c) sy'n cynrychioli pobl yn y naill neu'r llall o'r ddau grŵp uchod.

Yr egwyddorion y bydd y Cyngor yn eu defnyddio i benderfynu os yw person yn Barti â Diddordeb yw:

Caiff pob achos ei benderfynu ar ei haeddiant. Ni fydd y Cyngor yn gweithredu rheol anhyblyg at wneud penderfyniadau. Bydd yn rhoi sylw i enghreifftiau o ystyriaethau a roddir yng nghanllawiau'r Comisiwn Gamblo ar gyfer awdurdodau lleol. Bydd hefyd yn ystyried canllawiau'r Comisiwn Gamblo y dylid rhoi'r dehongliad ehangaf posibl i "ddiddordebau busnes" a chynnwys partneriaethau, elusennau, grwpiau ffydd a meddygfeydd and the health board.

Gall Partïon â Diddordeb fod yn bobl a gafodd eu hethol yn ddemocrataidd, fel Cynghorwyr ac Aelodau Seneddol. Ni fydd angen unrhyw dystiolaeth benodol o gael cais i gynrychioli person â diddordeb cyhyd â bod y Cynghorydd/Aelod Seneddol yn cynrychioli'r ward sy'n debygol o gael ei heffeithio. Heblaw amdanynt hwy, fodd bynnag, bydd y Cyngor fel arfer angen tystiolaeth ysgrifenedig fod person, corff (e.e. eiriolydd/perthynas) yn 'cynrychioli' rhywun sydd un ai'n byw'n ddigon agos at y fangre fel y bydd y gweithgareddau a awdurdodir yn debygol o effeithio arnynt a/neu ddiddordebau busnes y mae'r gweithgareddau a awdurdodir yn effeithio arnynt. Mae gohebiaeth gan un o'r personau hyn yn gofyn am y gynrychiolaeth yn ddigonol.

Os yw unigolion yn dymuno gofyn i gynghorwyr gynrychioli eu barn, yna dylid gofalu nad yw'r cynghorwyr yn rhan o'r Pwyllgor Trwyddedu sy'n delio gyda'r cais am drwydded neu mewn unrhyw ffordd arall â diddordeb personol a fyddai'n eu hatal rhag cymryd rhan mewn gwrandawriad. Gofynnir i chi gysylltu â'r Adran Drwyddedu os oes unrhyw amheuan.

Dylid nodi, yn wahanol i'r Ddeddf Trwyddedu, nad yw'r Ddeddf Gamblo yn cynnwys atal niwsans cyhoeddus fel amcan trwyddedu penodol. Fodd bynnag, mae deddfwriaeth berthnasol arall sy'n ymwneud â niwsans cyhoeddus.

1.8 Cyfnewid Gwybodaeth

Yr egwyddor y bydd y Cyngor yn ei gweithredu yng nghyswllt cyfnewid gwybodaeth rhyngddo a'r Comisiwn Gamblo a'r cyrff hynny a restrir yn Atodlen 6 y Ddeddf yw y bydd yn gweithredu yn unol â darpariaethau Deddf Gamblo 2005 sy'n cynnwys y ddarpariaeth na chaiff Deddf Diogelu Data 1998 ei thorri. Bydd y Cyngor hefyd yn rhoi ystyriaeth i unrhyw ganllawiau a gyhoeddir gan y Comisiwn Gamblo i awdurdodau lleol ar y mater, yn ogystal ag unrhyw reoliadau perthnasol a gyhoeddodd yr Ysgrifennydd Gwladol dan y pwerau a ddarperir yn Neddf Gamblo 2005.

1.9 Gorfodaeth

Egwyddorion y Cyngor yw y caiff ei lywio gan Ganllawiau'r Comisiwn Gamblo i awdurdodau lleol, y Cod Rheoleiddwyr a pholisi gorfodaeth y Cyngor. Bydd yn ymdrechu i fod yn:

- Gymesur - dim ond pan fo angen y dylai rheoleiddwyr ymyrryd, dylai atebion fod yn addas i'r risg a achosir a bod costau'n cael eu dynodi a'u gostwng;
- Atebol - rhaid i reoleiddwyr fedru cyfiawnhau penderfyniadau a bod yn agored i graffu gan y cyhoedd;
- Cyson - rhaid i reolau a safonau fod yn gydlynol a chael eu gweithredu'n deg;
- Tryloyw - dylai rheoleiddwyr fod yn agored, cadw rheoliadau'n syml ac yn gyfeillgar i ddefnyddwyr; ac
- Wedi'u targedu - dylai ffocws rheoleiddiad fod ar y broblem, gan leihau sgil effeithiau.

Yn unol â chanllawiau'r Comisiwn Gamblo i awdurdodau trwyddedu, bydd y Cyngor yn ymdrechu i osgoi dyblygu gyda systemau rheoleiddio eraill cyn belled ag sy'n bosibl.

Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu a gweithredu rhaglen arolwg seiliedig ar risg yn seiliedig ar:

- Yr amcanion trwyddedu;
- Codau ymarfer perthnasol;
- Canllawiau a gyhoeddwyd gan y Comisiwn Gamblo, yn neilltuol yn Rhan 36;
- Yr egwyddorion a nodir yn y Datganiad Polisi Trwyddedu yma;
- Polisi gorfodaeth y cyngor.

Prif rôl gorfodaeth a chydymffurfiaeth y Cyngor yn nhermau'r Ddeddf Gamblo yw sicrhau cydymffurfiaeth gyda Thrwyddedau Mangreoedd a mathau eraill o ganiatâd y mae'n eu hawdurdodi. Y Comisiwn Gamblo yw'r corff gorfodi ar gyfer trwyddedau gweithredwyr a phersonol. Caiff pryderon am weithgynhyrchu, cyflenwi neu drwsio peiriannau hapchwarae eu trin gan y Cyngor ond dylid hysbysu'r Comisiwn Gamblo amdanynt.

Bydd y Cyngor yn rhoi ystyriaeth i ddogfen ganllawiau'r Comisiwn Etholiadau 'Approach to Test Purchasing' wrth ystyried gwneud pryniadau prawf mewn mangreoedd gamblo. Bydd y Cyngor hefyd yn dilyn ei bolisiâu a gweithdrefnau ei hun parthed defnyddio prynwyr prawf dan oed.

Bydd y Cyngor hefyd yn ei hysbysu ei hun am ddatblygiadau yng nghyswllt gwaith Swyddfa Cyflenwi Rheoleiddio Gwell wrth ystyried swyddogaethau rheoleiddiol awdurdodau lleol.

1.10 Hawliau Sylfaenol

Dan delerau'r Ddeddf gall unrhyw unigolyn/cwmni wneud cais am amrywiaeth o fathau caniatâd a chael eu ceisiadau wedi eu hystyried ar eu rhinweddau unigol. Yn yr un modd, mae gan unrhyw Barti â Diddordeb neu Awdurdod Cyfrifol hawl i wneud sylwadau perthnasol ar gais neu geisio adolygu trwydded neu dystysgrif lle gwnaed darpariaeth iddynt wneud hynny yn y Ddeddf.

Mae gan ymgeiswyr a rhai sy'n gwneud sylwadau perthnasol yng nghyswllt ceisiadau i'r Cyngor hawl apelio i'r Llys Ynadon yn erbyn penderfyniadau'r Cyngor.

1.11 Integreiddio Strategaethau ac Osgoi Dyblygu

Drwy ymgynghori'n eang cyn cyhoeddi'r Datganiad Polisi yma, bydd y Cyngor yn rhoi ystyriaeth lawn i bolisiâu lleol yn cynnwys atal trosedd, diwylliant, cynllunio trafndiaeth, cynllunio a thwristiaeth fel rhan o strategaeth integredig ar gyfer y Cyngor, Heddlu ac asiantaethau eraill. Efallai nad oes cysylltiad uniongyrchol rhwng llawer o'r strategaethau hyn â hyrwyddo'r tri amcan trwyddedu, ond gallant fod ag effaith anuniongyrchol arnynt.

Wrth ystyried unrhyw gais, bydd y Cyngor yn osgoi dyblygu gyda chyfundrefnau rheoleiddio eraill cyn belled ag sy'n bosibl. Felly ni fydd y Cyngor yn rhoi amodau ar drwydded os na ystyrir eu bod yn angenrheidiol, rhesymol a chymesur i ddefnyddio'r fangre ar gyfer gamblo yn gyson gyda'r amcanion trwyddedu.

1.12 Strategaeth Gymunedol Datblygu Cynaliadwy

Mae Deddf Llywodraeth Leol 2000 yn ei gwneud yn ofynnol i bob awdurdod lleol gynhyrchu strategaeth gymunedol o fewn fframwaith Strategaeth Datblygu Cynaliadwy y Deyrnas

Unedig - "A Better Quality of Life" a strategaethau rhanbarthol perthnasol. Mae Deddf Lles a Chenhedlaeth y Dyfodol (Cymru) 2015 yn ei gwneud yn ofynnol i holl awdurdodau lleol Cymru feddwl am effaith hirdymor eu penderfyniadau, gweithio'n well gyda phobl, cymunedau a'i gilydd, ac i atal problemau parhaus fel tlodi, anghydraddoldebau iechyd a newid yn yr hinsawdd

Mae strategaethau cymunedol yn rhoi canolbwynt ar gyfer dynodi materion a dyheadau lleol ar gynhwysiant cymdeithasol, diogelu'r amgylchedd, cyflogaeth a datblygiad economaidd.

Mae partneriaethau strategol lleol, fel arfer yn cynnwys yr heddlu, awdurdodau lleol, ymddiriedolaethau gofal sylfaenol a chynrychiolwyr o sefydliadau addysg, busnes a'r sector gwirfoddol yn gyfrifol am gyflawni amcanion a osodir yn lleol.

Dan Ddeddf Troseddau ac Anrhefn 1998 mae'n rhaid i awdurdodau lleol roi ystyriaeth i effaith debygol gweithredu eu swyddogaethau ar atal troseddau ac anrhefn yn yr ardal ac mae'n rhaid iddynt popeth a allant i'w wneud i'w atal. Bydd y Cyngor yn rhoi ystyriaeth briodol i effaith debygol trwyddedu ar droseddau ac anrhefn cysylltiedig yn y fwrdeisdref sirol, yn neilltuoel wrth ystyried lleoliad, effaith, gweithrediad a rheolaeth yr holl geisiadau arfaethedig am drwydded/caniatâd, adnewyddu ac amrywio amodau.

2. Trwyddedau Mangreoedd

2.1 Egwyddorion Cyffredinol

Mae Trwyddedau Adeilad yn awdurdodi darparu cyfleusterau gamblo ar y canlynol:-

- Mangreoedd Casino;
- Mangreoedd Bingo;
- Mangreoedd Gamblo (gan gynnwys traciau rasio a ddefnyddir gan gyfryngwyr betio);
- Canolfannau Hapchwarae Oedolion
- Canolfannau Adloniant Teulu

Ac eithrio yn achos Traciau (lle nad y deiliad o bosib yw'r person sy'n cynnig gamblo), dim ond i'r rhai y rhoddir Trwydded Weithredu iddynt gan y Comisiwn Gamblo y bydd Trwyddedau Eiddo yn cael eu rhoi..

Mae Trwyddedau Mangreoedd yn destun i'r gofynion a nodir yn Neddf Gamblo 2005 a rheoliadau, yn ogystal ag amodau gorfodol a diofyn penodol a gaiff eu manylu yn y rheoliadau a gyhoeddir gan yr Ysgrifennydd Gwladol. Gall awdurdodau trwyddedu eithrio amodau diofyn a hefyd gynnwys eraill, lle credir fod hynny'n briodol.

Mae'r Cyngor yn ymwybodol wrth wneud penderfyniadau am Drwyddedau Mangreoedd y dylai anelu caniatâu defnyddio mangreoedd ar gyfer gamblo i'r graddau y mae:-

- yn cydymffurfio ag unrhyw god ymarfer perthnasol a gyhoeddwyd gan y Comisiwn Gamblo;
- yn cydymffurfio ag unrhyw ganllawiau perthnasol a gyhoeddwyd gan y Comisiwn Gamblo;
- yn rhesymol gyson gyda'r amcanion trwyddedu; ac
- yn cydymffurfio â'r Datganiad Polisi yma.

Gall y Cyngor ystyried mesurau i gyflawni'r amcanion trwyddedu megis:

- Cynlluniau prawf oedran
- Teledu cylch cyfyng
- Goruchwyllo mynedfeydd/ardaloedd peiriannau
- Gwahanu ardaloedd yn ffisegol
- Lleoliad mynedfa
- Hysbysiadau/arwyddion
- Oriau agor penodol
- Cynlluniau hunan-eithrio
- Darparu taflenni gwybodaeth/rhifau llinell gymorth ar gyfer sefydliadau megis GamCare.

Arwydd o fesurau enghreifftiol yw'r rhestr hon ac nid yw'n orfodol na'n cynnwys popeth.

Gwerthfawrogir megis canllawiau'r Comisiwn Gamblo ar gyfer awdurdodau lleol "nid yw gwrthwynebiadau moesol i gamblo yn rheswm dilys dros wrthod ceisiadau ar gyfer Trwyddedau Mangreoedd" a hefyd nad yw galw nas cyflawnir yn faen prawf ar gyfer awdurdod trwyddedu.

Mae'r Amodau Trwydded a'r Cod Ymarfer (LCCP) a gyhoeddwyd gan y Comisiwn Gamblo yn rhoi cyfrifoldeb pellach ar fangreoedd i gwblhau asesiad risg yn seiliedig ar cod 8, y cod cyfrifoldeb cymdeithasol. Bydd y Cyngor yn ystyried y cod yma wrth benderfynu ar geisiadau. Rhoddir sylw manwl i hyn yn Adran 6 y datganiad yma.

Diffiniad o "Fangre"

Caiff mangre ei ddiffinio yn y Ddeddf fel "unrhyw le". Mae Adran 152 felly'n atal mwy nag un trwydded mangre rhag gweithredu ar gyfer unrhyw le. Ond gallai un adeilad fod â mwy nag un drwydded mangre, cyn belled â'u bod ar gyfer gwahanol rannau o'r adeilad ac y gellir yn rhesymol ystyried gwahanol rannau'r adeilad fel bod yn fangreoedd gwahanol. Cymerwyd y dull gweithredu yma i alluogi mangreoedd mawr, uned luosog megis parc pleser, pier, trac neu ganolfan siopa i gael trwyddedau mangre ar wahân, lle mae mesurau diogelu priodol ar waith. Fodd bynnag, dylai awdurdodau trwyddedu roi sylw neilltuol os oes materion am isrannu adeilad neu lain sengl a dylai sicrhau yr arsylwir â'r amodau gorfodol yn ymwneud â mynediad rhwng mangreoedd.

Mae'r Comisiwn Gamblo yn dweud yn ei ganllawiau i Awdurdodau Trwyddedu: "Yn y rhan fwyaf o achosion y disgwyliad yw y bydd un adeilad/llain yn destun cais am drwydded. Ond nid yw hynny'n golygu na all un llain adeiladu fod yn destun trwydded mangre ar wahân, e.e. yr islawr a'r llawr daear, os cawsant eu cyflunio'n dderbyniol. Bydd p'un ai y gellir ystyried gwahanol rannau o'r adeilad yn gywir fel mangreoedd ar wahân yn dibynnu ar yr amgylchiadau. Bydd lleoliad y fangre hefyd yn ystyriaeth bwysig ac mae addasrwydd y rhaniad yn debygol o fod yn fater i'w drafod rhwng y gweithredwr a'r swyddog trwyddedu.

Fodd bynnag nid yw'r Comisiwn yn ystyried ei bod yn gywir ystyried ardaloedd o adeilad sydd wedi eu gwahanu'n artiffisial neu eu gwahanu dros dro, er enghraifft, drwy raffau neu barwydydd symudadwy, fel mangreoedd gwahanol."

Mae'r Cyngor yn rhoi ystyriaeth neilltuol i ganllawiau'r Comisiwn Adeiladu ar gyfer awdurdodau lleol sy'n nodi y dylai awdurdodau trwyddedu gymryd gofal neilltuol wrth ystyried ceisiadau am drwyddedau lluosog ar gyfer adeilad a'r rhai'n ymwneud â rhan ar wahân o'r adeilad sy'n cael eu defnyddio ar gyfer dibenion eraill (heb fod yn gamblo). Yn neilltuol dylent roi ystyriaeth i'r dilynol -

- Mae'r trydydd amcan trwyddedu yn anelu i amddiffyn plant rhag cael ei niweidio gan gamblo. Yn ymarferol mae hynny'n golygu nid yn unig eu hatal rhag cymryd rhan mewn gamblo, ond hefyd eu hatal rhag bod yn agos at gamblo. Felly, dylai mangreoedd gael eu cyflunio fel na wahoddir plant i gymryd rhan yn, cael mynediad damweiniol i neu weld gamblo'n agos lle maent wedi eu gwahardd rhag cymryd rhan;
- Dylai mynedfeydd ac allfannau o rannau o adeilad a ddaw o fewn un neu fwy trwydded mangre fod ar wahân ac yn ddynodadwy fel na chaiff gwahanu mangreoedd gwahanol ei leihau ac nad yw pobl yn "crwydro" i ardal gamblo. Yn y cyd-destun hwn dylai fel arfer fod yn bosibl mynd i'r fangre heb fynd drwy fangre drwyddedig arall neu fangre gyda chaniatâd;
- Dylai cwsmeriaid fedru cymryd rhan yn y gweithgaredd a nodir ar drwydded y fangre.

Mae'r Canllawiau hefyd yn rhoi rhestr o ffactorau y dylai'r awdurdod trwyddedu fod yn gwybod amdanynt, a all gynnwys:

- A oes gan y fangre gofrestrriad ar wahân ar gyfer trethi busnes?
- A yw'r un person neu rywun arall yn berchen y fangre agosaf at y fangre?
- A ellir cael mynediad i unrhyw un o'r mangreoedd o'r stryd neu dramwy cyhoeddus?
- Ai dim ond o fangre gamblo arall y gellir cael mynediad i'r fangre?

2.2 Amgylchedd Trwydded Briodol

Rhoddodd y canllawiau i Awdurdodau Lleol a'r Amodau Trwydded a Chodau Ymarfer (LCFCP) faterion ychwanegol y dylai'r Cyngor roi ystyriaeth iddynt wrth ystyried ceisiadau trwydded am drwyddedau mangreoedd.

Mae'r canllaw yn rhagnodi cyfyngiadau ar weithgareddau gamblo ar safle, a elwid gynt yn weithgaredd gamblo sylfaenol. Bydd y Cyngor yn ystyried unrhyw gais sy'n seiliedig ar y darpariaethau yn y codau a'r arweiniad yma.

Lle darperir cyfleusterau gamblo mewn mangreoedd fel gweithgaredd atodol i brif bwrrpas y fangre; e.e. ardaloedd gwasanaeth traffyrdd a chanolfannau siopa, bydd y Cyngor yn disgwyl i'r ardal gamblo gael ei diffinio'n glir i sicrhau bod cwsmeriaid yn hollol ymwybodol eu bod yn gwneud dewis i fynd i fangre gamblo, a bod y fangre yn cael ei goruchwyllo'n ddigonol bob amser.

Bydd y Cyngor yn ystyried hyn a ffactorau eraill perthnasol wrth wneud ei benderfyniadau, yn dibynnu ar holl amgylchiadau'r achos.

Caiff canllawiau'r Comisiwn Gamblo ar gyfer darpariaethau mynediad perthnasol ar gyfer pob math o fangre eu hatgynhyrchu yn Atodiad B.

2.3 Mangreoedd "parod ar gyfer gamblo"

Mae'r Canllawiau'n dweud mai dim ond yng nghyswllt mangre y gall yr awdurdod trwyddedu fod yn fodlon y cânt eu defnyddio ar gyfer gamblo yn y dyfodol rhesymol agos y dylid cyhoeddi trwydded i ddefnyddio mangre ar gyfer gamblo, yn gyson gyda maint y gwaith adeiladu neu newidiadau sydd eu hangen cyn dod â'r fangre i ddefnydd.

Os nad yw'r gwaith o adeiladu mangre wedi ei gwblhau eto, neu os oes angen ei addasu, neu os nad oes gan yr ymgeisydd hawl i'w meddiannu eto, yna dylid gwneud cais am ddatganiad darpariaethol yn lle hynny.

Wrth benderfynu os gellir dyfarnu trwydded mangre lle mae gwaith adeiladu neu addasu yn dal i'w wneud mewn mangre, bydd y Cyngor yn penderfynu ar geisiadau ar ei haeddiant, yn defnyddio proses ystyriaeth dau gam:

- Yn gyntaf, p'un ai a ddylid caniatáu defnyddio'r fangre ar gyfer gamblo;
- Yn ail, os gellir rhoi amodau priodol ar waith i ddarparu ar gyfer sefyllfa nad yw mangre eto yn y cyflwr y dylai fod cyn bod gamblo'n dechrau.

Dylai ymgeiswyr nodi fod gan yr awdurdod yma hawl i benderfynu os yw'n briodol dyfarnu trwydded gydag amodau, ond nad yw'n oblygiad arno i ddyfarnu trwydded o'r fath.

Mae enghreifftiau manylach o'r amgylchiadau ar gyfer dyfarnu trwydded ar gael yn y Canllawiau.

2.4 Ystyriaethau Eraill

Lleoliad:

Mae'r Cyngor yn ymwybodol na ellir ystyried materion galw yng nghyswllt lleoliad mangre ond bod ystyriaethau yn nhermau'r amcanion trwyddedu yn berthnasol iddo wrth wneud penderfyniadau. Yn unol â Chanllawiau'r Comisiwn Gamblo i awdurdodau lleol, bydd y Cyngor yn rhoi sylw neilltuol i amddiffyn plant a phobl agored i niwed rhag cael eu niweidio neu gam-fanteisio arnynt, yn ogystal â materion o drosedd ac anrhefn. Pe penderfynid ar unrhyw bolisi penodol yng nghyswllt ardaloedd lle na ddylid lleoli mangreoedd gamblo, caiff y Datganiad hwn ei ddiweddarau. Dylid nodi nad yw unrhyw bolisi o'r math yn atal unrhyw gais rhag cael ei wneud a chaiff pob cais ei ystyried ar ei haeddiant, gyda'r cyfrifoldeb ar yr ymgeisydd i ddangos sut y gellir goresgyn unrhyw faterion posibl o gonsyrn.

Cynllunio

Dywed Canllawiau'r Comisiwn Gamblo i Awdurdodau Trwyddedu:

- Wrth benderfynu ar geisiadau mae'n ddyletswydd ar yr awdurdod trwyddedu i roi ystyriaeth i bob mater perthnasol a pheidio rhoi ystyriaeth i unrhyw faterion amherthnasol, h.y. rhai heb fod yn gysylltiedig â gamblo a'r amcanion trwyddedu. Un enghraifft o fater amherthnasol fyddai'r tebygrwydd o ymgeisydd yn cael caniatâd cynllunio neu gymeradwyaeth rheoliadau adeiladu ar gyfer eu cynnig.

Ni fydd y Cyngor yn rhoi ystyriaeth i faterion amherthnasol fel yn y canllawiau uchod. Yn ychwanegol mae'r Cyngor yn nodi'r detholiad dilynol o'r Canllawiau:

- Wrth ddelio gyda chais am drwydded mangre ar gyfer adeiladau gorffenedig, ni ddylai'r awdurdod trwyddedu roi ystyriaeth i p'un a oes gan yr adeiladau hynny'r caniatâd cynllunio neu adeiladu angenrheidiol neu'n cydymffurfio â hwy. Dylai'r materion hynny gael eu trin dan y pwerau rheoli cynllunio a rheoliadau adeiladu perthnasol, a dim bod yn rhan o'r ystyriaeth ar gyfer y drwydded mangre. Mae Adran 210 Deddf 2005 yn atal awdurdodau trwyddedu rhag rhoi ystyriaeth i debygrwydd cynnig gan yr ymgeisydd yn cael caniatâd cynllunio neu adeiladu wrth ystyried cais am drwydded mangre. Yn yr un modd nid yw dyfarnu trwydded mangre yn atal na rhwystro unrhyw weithredu a all fod yn briodol dan y gyfraith yn ymwneud â chynllunio neu adeiladu.

2.5 Dyblygu gyda Systemau Rheoleiddiol eraill:

Mae'r Cyngor yn ceisio osgoi unrhyw ddyblygu gyda systemau statudol/rheoleiddiol eraill lle'n bosibl, yn cynnwys cynllunio. Ni fydd y Cyngor yn ystyried os yw cais am drwydded yn debygol o gael caniatâd cynllunio neu gymeradwyaeth rheoliadau adeiladu wrth ei ystyried. Bydd serch hynny yn gwranddo, ar ac yn ystyried yn ofalus, unrhyw faterion o gonsyrn am amodau na all y trwyddedeion eu cyflawni oherwydd cyfyngiadau cynllunio, pe byddai sefyllfa o'r fath yn codi.

Wrth ddelio gyda chais am drwydded mangre ar gyfer adeiladau gorffenedig, ni fydd y Cyngor yn rhoi ystyriaeth i pu'n yw'n rhaid i'r adeiladau hynny gydymffurfio gyda'r caniatâd cynllunio neu adeiladu perthnasol. Ni roddir ystyriaeth i risgiau tân neu iechyd a diogelwch, gan y caiff y materion hyn eu trin dan y rheoliadau am reoli cynllunio, adeiladau a rheoliadau eraill ac ni ddylent ffurfio rhan o'r ystyriaeth ar gyfer trwydded y fangre.

2.6 Amcanion Trwyddedu:

Mae'n rhaid i drwyddedau mangreoedd a roddir fod yn rhesymol gyson gyda'r amcanion trwyddedu. Yng nghyswllt yr amcanion hyn, mae'r Cyngor wedi ystyried Canllawiau'r Comisiwn Gamblo i awdurdodau trwyddedu a gwneir rhai sylwadau islaw.

Atal gamblo rhag bod yn ffynhonnell troseddu neu anrhefn, bod yn gysylltiedig gyda throsteddu neu anrhefn neu gael ei ddefnyddio i gefnogi troseddu:

Mae'r Cyngor yn ymwybodol fod y Comisiwn Gamblo yn cymryd rôl arweiniol wrth atal gamblo rhag bod yn ffynhonnell troseddu. Fodd bynnag, mae Canllawiau'r Comisiwn Gamblo yn rhagweld y dylai awdurdodau lleol roi sylw i leoliad arfaethedig safleoedd gamblo yn nhermau'r amcan trwyddedu yma. Felly, lle gwyddys fod gan ardal lefelau uchel o droseddu cyfundrefnol, bydd y Cyngor yn ystyried yn ofalus os yw'n addas lleoli mangre gamblo yno ac os gallai amodau eraill fod yn addas megis darpariaeth goruchwylwyr drws. Mae'r Cyngor yn ymwybodol o'r gwahaniaeth rhwng anhrefn a niwsans a bydd yn ystyried ffactorau megis os oedd angen cymorth gan yr heddlu a pha mor fygythiol oedd yr ymddygiad i'r rhai a allai ei weld, er mwyn gwneud y gwahaniaeth hwnnw. Ni all materion o niwsans gael eu trin drwy ddarpariaethau'r Ddeddf Gamblo.

Sicrhau y cynhelir gamblo mewn ffordd deg ac agored:

Nododd y Cyngor bod y Comisiwn Gamblo yn dweud nad yw'n disgwyl i awdurdodau trwyddedu ymwneud â sicrhau y caiff gamblo ei gynnal mewn ffordd deg ac agored, gan y caiff hyn ei drafod drwy drwyddedau gweithredu a phersonol. Fodd bynnag, mae mwy o rôl yng nghyswllt traciau, a esbonnir yn fanylach yn yr adran "traciau".

Amddiffyn plant a phersonau eraill agored i niwed rhag cael ei niweidio gan gamblo neu gam-fanteisio arnynt:

Nododd y Cyngor fod Canllawiau'r Comisiwn Gamblo ar gyfer awdurdodau lleol yn dweud bod yr amcan yma'n golygu atal plant rhag cymryd rhan mewn gamblo (yn ogystal â chyfyngu hysbysebu fel nad yw cynnyrch gamblo wedi eu hanelu at blant neu'n neilltuol o ddeniadol i blant). Bydd y Cyngor felly'n ystyried, fel yr awgrymir yn y Canllawiau hyn, p'un ai oes angen mesurau penodol mewn mangreoedd neilltuol yng nghyswllt yr amcan trwyddedu yma. Gallai mesurau priodol gynnwys goruchwyliaeth mynedfeydd/peiriannau, gwahanu ardaloedd ac yn y blaen.

Mae'r Cyngor hefyd yn ymwybodol o'r Codau Ymarfer y mae'r Comisiwn Gamblo yn eu hystyried yng nghyswllt yr amcan trwyddedu yma, yng nghyswllt mangreoedd penodol.

Yng nghyswllt y term "pobl agored i niwed" nodir nad yw'r Comisiwn Gamblo yn cynnig diffiniad ond yn dweud y bydd " ar gyfer dibenion rheoliadol yn tybio fod y grŵp yma'n cynnwys pobl sy'n gamblo mwy nag y dymument; pobl sy'n gamblo tu hwnt i'w modd; a phobl nad ydynt yn gallu gwneud penderfyniadau gwybodus neu gytbwys am gamblo oherwydd amhariad meddwl, alcohol neu gyffuriau". Bydd y Cyngor yn ystyried yr amcan trwyddedu yma ar sail achos wrth achos.

Canllawiau'r Comisiwn Gamblo i Awdurdodau Lleol yn nodi ystyriaethau y mae'n rhaid i weithredydd eu gwneud er mwyn amddiffyn plant a phobl ifanc rhag cael mynediad i fangreodded gamblo.

Mae'r Amodau Trwyddedu a Chodau Ymarfer (LCCP) yn gosod sut mae'n rhaid i weithredwyr atal plant rhag defnyddio gweithgareddau hapchwarae neu gamblo y mae cyfyngiad oedran arnynt, yn neilltuol lle cafodd peiriannau gamblo eu trwyddedu.

Yn neilltuol mae'n rhaid i weithredwyr sicrhau:

- y cafodd yr holl staff eu hyfforddi,
- y caiff pob cwsmer eu goruchwyllo pan fyddant mewn mangre gamblo,
- bod ganddynt weithdrefnau ar gyfer dynodi cwsmeriaid sydd mewn risg o niwed cysylltiedig â gamblo.

Bydd y Cyngor yn disgwyl i bob gweithredydd fod â pholisïau a gweithdrefnau ar waith fel sydd angen gan godau'r LCCP ar gyfrifoldeb cymdeithasol i gynnwys pob agwedd o'r cod, yn neilltuol gofnodion hyfforddiant staff a chofnodion hunan-eithrio.

Caiff darpariaethau pellach yng nghyswllt hunan-eithrio a marchnata eu cynnwys yn y cod cyfrifoldeb cymdeithasol. Bydd y Cyngor yn rhoi ystyriaeth i bob amod a chod wrth ystyried ceisiadau neu wneud gweithgareddau gorfodaeth.

Mae manylion pellach a gofynion y Cyngor yng nghyswllt yr LCCP yn adran 6 y datganiad polisi yma.

Bydd y Cyngor yn rhoi sylw i adroddiad Prif Swyddog Meddygol Cymru i gefnogi'r amcan trwyddedu er mwyn amddiffyn plant a phobl agored i niwed eraill rhag cael eu niweidio neu eu hecsbloetio gan gamblo.

Byddai'r Cyngor yn disgwyl i ymgeiswyr a deiliaid trwydded gynnal y gwiriadau angenrheidiol ar yr holl aelodau staff perthnasol i sicrhau eu bod yn addas ar gyfer cyflogaeth, yn enwedig o ran adeiladau lle mae gan blant a phobl agored i niwed fynediad.

2.7 Bet-Watch:

Mae'r Cyngor yn annog a bydd yn cefnogi gweithredwyr lleol i greu a chynnal rhwydwaith rhannu gwybodaeth i drafod materion gamblwyr problem a ddynodir. Bydd hyn hefyd yn gyfle i weithredwyr drafod materion gyda'r swyddogion trwyddedu.

2.8 Amodau:

Bydd unrhyw amodau sy'n gysylltiedig â thrwyddedau yn gymesur a byddant yn:

- Berthnasol i'r angen i wneud adeilad a gynigir yn addas fel cyfleuster gamblo;
- Yn uniongyrchol gysylltiedig â'r fangre a'r math o drwydded y gwneir cais amdani;
- Yn deg a rhesymol gysylltiedig i faint a math y fangre; a
- Rhesymol ym mhob cyswllt arall.

Caiff penderfyniadau ar amodau unigol eu gwneud ar sail achos wrth achos, er y bydd y Cyngor yn ystyried nifer o fesurau pe byddai angen tybiedig, megis defnyddio goruchwylwyr, arwyddion priodol ar gyfer ardaloedd i oedolion yn unig ac yn y blaen. Rhoddir sylw penodol i'r asesiad risg lleol ar gyfer pob adeilad wrth wneud penderfyniadau. Gwneir sylwadau penodol yn y cyswllt yma dan rai o'r mathau trwydded islaw. Bydd y Cyngor hefyd yn disgwyl i ymgeisydd am drwydded i gynnig eu hawgrymiadau eu hun am ffyrdd y gellir cyflawni'r amcanion trwyddedu yn effeithlon ar y cyd ag amodau gorfodol a bennir yn Rheoliadau Deddf Gamblo 2005 (Amodau Gorfodol a Diffyg) (Cymru a Lloegr) 2007.

Conditions the Council may impose on a licence could include:-

Security conditions

- A minimum of two members of staff after 10pm;
- The premises will have an intruder alarm and panic button;
- A monitor shall be placed inside the premises above the front door showing CCTV images of customers entering the premises.

•

Anti-social behaviour conditions

- The licensee shall develop and agree a protocol with the police as to incident reporting, including the type and level of incident and mode of communication, so as to enable the police to monitor any issues arising at or in relation to the premises;
- The licensee shall place and maintain a sign at the entrance which states that 'only drinks purchased on the premises may be consumed on the premises';
- The licensee shall implement a policy of banning any customers who engage in crime or disorder within or outside the premises.

Underage controls

- Customers under 21 will have to provide ID;
- No machines in the Unlicensed Family Entertainment Centre to be sited within one metre of the Adult Gaming Centre entrance;
- Staff training records or certified copies should be available at the premises for inspection.

•

Player protection controls

- There shall be no cash point or ATM facilities on the premises;
- The licensee shall train staff on specific issues related to the local area and shall conduct periodic refresher training. Participation in the training shall be formally recorded and the records produced to the police or licensing authority upon request;
- Prominent Gam Care documentation will be displayed at the premises.

This list is not exhaustive and merely gives an example of the type of conditions which may be imposed depending on the circumstances at each premises.

Bydd y Cyngor hefyd yn ystyried mesurau penodol, y gall fod eu hangen ar gyfer adeiladau sydd â thrwyddedau mangreoedd lluosog. Gall mesurau o'r fath gynnwys goruchwyllo mynedfeydd; gwahanu ardaloedd gamblo oddi wrth ardaloedd dim gamblo y mae plant yn eu

mynychu; a goruchwyllo peiriannau hapchwarae mewn mangreoedd penodol i gamblo heb fod i oedolion er mwyn cyflawni'r amcanion trwyddedu. Mae'r materion hyn yn cydymffurfio â Chanllawiau'r Comisiwn Gamblo [and codes of practice](#).

Bydd y Cyngor hefyd yn sicrhau lle mae peiriannau categori C neu uwch ar gael mewn mangreoedd y caiff plant fynediad iddynt:

- Bod pob peiriant o'r fath wedi eu lleoli mewn rhan o'r fangre sydd wedi ei wahanu o weddill y fangre gan rwystr ffisegol sy'n effeithlon i atal mynediad heblaw drwy fynedfa benodol;
- Dim ond oedolion a gaiff eu derbyn i'r ardal lle mae'r peiriannau hyn wedi eu lleoli;
- Caiff mynediad i'r ardal lle mae'r peiriannau ei oruchwyllo;
- Trefnir yr ardal lle lleolir y peiriannau hyn fel y gall y staff neu ddeiliad trwydded ei weld;
- Bod hysbysiadau wedi eu dangos mewn lle amlwg wrth y fynedfa i a thu mewn i unrhyw ardaloedd o'r fath yn nodi bod mynediad i'r ardal wedi ei wahardd i bobl dan 18 oed.

Bydd yr ystyriaethau hyn yn weithredol i fangreoedd, yn cynnwys adeiladau lle mae trwyddedau mangreoedd lluosog yn weithredol.

Mae'r Cyngor yn ymwybodol y gall un neu fwy trwydded fangre fod ar draciau, os yw pob trwydded yn cyfeirio at ardal benodol o'r trac. Fel yng Nghlanllawiau'r Comisiwn Gamblo, bydd y Cyngor hwn yn ystyried yr effaith ar y trydydd amcan trwyddedu a'r angen i sicrhau bod mynedfeydd i bob math o fangre yn neilltuoel ac y caiff plant eu heithrio o ardaloedd gamblo na chaniateir iddynt fynd i mewn iddynt.

Nodir fod amodau na all y Cyngor eu gosod ar drwyddedau mangre sef:

- Unrhyw amod ar y drwydded fangre sy'n ei gwneud yn amhosibl cydymffurfio gydag amod trwydded weithredu;
- Amodau ar gategoriâu, niferoedd neu ddull gweithredu categorïau peiriant hapchwarae;
- Amodau sy'n golygu y gall fod angen bod yn aelod o glwb neu gorff (mae Deddf Gamblo 2005 yn benodol yn dileu'r gofyniad aelodaeth ar gyfer clybiau casino a bingo ac mae'r ddarpariaeth yma'n ei atal rhag cael ei ailosod); ac
- Amodau yng nghyswllt arian chwarae, ffioedd, ennillion neu wobrau.

2.9 Goruchwylwyr Drws:

Yn ei ganllawiau i awdurdodau trwyddedu mae'r Comisiwn Gamblo yn awdurdodi os yw'n bryderus y gall mangre ddenu anrhefn, neu fod yn destun ymgais i gael mynediad heb awdurdod (e.e. gan blant a phobl ifanc) yna y gall ei gwneud yn ofynnol bod mynedfeydd i'r fangre yn cael eu rheoli gan oruchwylwyr drws, gyda hawl i osod trwydded mangre i'r perwyl hwn.

Lle penderfynir bod goruchwyllo mynedfeydd/peiriannau yn addas ar gyfer achosion neilltuoel, bydd angen ystyried p'un ai oes angen iddynt fod â thrwydded SIA ai peidio. Ni thybir yn awtomatig y bydd angen iddynt gael eu trwyddedu gan fod y gofynion statudol ar gyfer gwahanol fathau o fangreoedd yn amrywio.

2.10 Canolfannau Hapchwarae Oedolion

Bydd y Cyngor yn rhoi ystyriaeth benodol i'r angen i amddiffyn plant a phobl agored i gamblo eu niweidio neu gamfanteisio arnynt a bydd yn disgwyl i'r ymgeisydd fodloni'r Cyngor y bydd mesurau digonol i, er enghraifft, sicrhau nad oes gan rai dan 18 oed fynediad i'r fangre.

Lle darperir cyfleusterau gamblo mewn mangre fel gweithgaredd atodol i brif ddiben y fangre, e.e. ardaloedd gwasanaeth traffyrdd a chanolfannau siopa, bydd y Cyngor yn disgwyl i'r ardal gamblo gael ei diffinio'n glir i sicrhau fod cwsmeriaid yn llwyr ymwybodol eu bod yn dewis mynd i mewn i fangre gamblo ac y caiff y fangre ei goruchwyllo'n ddigonol bob amser.

Rhaid i drwyddedeion beidio â darparu cyfleusterau gamblo yn fwriadol mewn modd sy'n apelio'n arbennig at blant neu bobl ifanc, er enghraifft drwy adlewyrchu neu fod yn gysylltiedig â diwylliant ieuenctid.

2.11 Canolfannau Adloniant Teulu (Trwyddedig)

Bydd y Cyngor yn rhoi ystyriaeth benodol i'r angen i ddiogelu plant a phobl agored i niwed rhag i gamblo eu niweidio neu gamfanteisio arnynt a bydd yn disgwyl i'r ymgeisydd fodloni'r Cyngor, er enghraifft, y bydd mesurau digonol i sicrhau nad oes gan bobl ifanc dan 18 oed fynediad i ardaloedd peiriannau hapchwarae i oedolion yn unig. [The applicant for a Family Entertainment Centre provide evidence that a suitable criminal record check with the Disclosure and Barring Service \(DBS\) has been conducted on all staff in his/her employment.](#)

[Children and young persons are permitted entry to licensed FECs but are not permitted to play Category C machines. The Council expects the applicant to ensure that there will be sufficient measures in place to prevent under 18 year olds having access to the adult only gaming machine areas. The Council will expect applicants to meet the licensing objectives and comply with all mandatory conditions and Codes of Practice issued by the Gambling Commission.](#)

[There is a requirement that there must be clear segregation between the types of machine in order that children do not have access to Category C machines. All Category C machines must be located in an area of the premises which is separate from the remainder of the premises by a physical barrier, which will prevent access other than through a designated entrance. The Council will seek to ensure that:](#)

- [only adults are admitted to the area where the machines are located;](#)
- [access to the area where the machines are located is supervised;](#)
- [the area where the machines are located is arranged so that it can be observed by staff of the operator or the licence holder; and](#)
- [at the entrance to, and inside any such area there are prominently displayed notices indicating that access to the area is prohibited to persons under 18](#)

2.12 Casinos

Nid yw'r Cyngor wedi pasio penderfyniad "dim casino" dan Adran 166 Deddf Gamblo 2005 ond mae'n ymwybodol fod ganddo'r grym i wneud hynny. Pe byddai'r Cyngor yn penderfynu pasio penderfyniad o'r fath yn y dyfodol, bydd yn diweddarau'r Datganiad Polisi yma gyda manylion y penderfyniad hwnnw. Caiff unrhyw benderfyniad o'r fath ei wneud gan y Cyngor llawn.

Ystyriaethau/Amodau Trwydded:

Bydd y Cyngor yn gosod amodau ar drwyddedau mangreoedd casino yn unol â'r egwyddorion a nodir yng Nghanllawiau'r Comisiwn Gamblo, gan gadw mewn cof yr amodau gorfodol a gyhoeddwyd yn y Canllawiau, a'r Amodau a Chodau Ymarfer Trwydded a gyhoeddwyd gan y Comisiwn Gamblo.

Peiriannau Betio:

Yn unol â Chanllawiau'r Comisiwn Gamblo, bydd y Cyngor yn rhoi ystyriaeth i faint y fangre, nifer y safleoedd cownter sydd ar gael ar gyfer trafodion person-i-person, a gallu staff i fonitro defnydd peiriannau gan blant a phobl ifanc (mae'n drosedd i rai dan 18 fetio) neu gan bobl agored i niwed wrth ystyried nifer/natur/amgylchiadau peiriannau betio y mae gweithredydd eisiau eu cynnig.

2.13 Mangreoedd Bingo

Bydd angen i Awdurdodau Trwyddedu eu bodloni eu hunain y gellir chwarae bingo mewn unrhyw fangre bingo y maent yn cyhoeddi trwydded mangre ar ei chyfer. Bydd hyn yn ystyriaeth berthnasol lle mae gweithredydd mangre bingo presennol yn gwneud cais i amrywio eu trwydded i eithrio ardal o'r fangre bresennol o'i gylch ac yna'n gwneud cais am drwydded mangre newydd, neu drwyddedau lluosog, ar gyfer yr ardal neu ardaloedd hynny a eithrir.

Y gall deiliad trwyddedau mangre bingo wneud nifer o beiriannau hapfasnachu categori B ar gael i'w defnyddio, heb fod yn fwy na 20% cyfanswm nifer y peiriannau hapfasnachu sydd ar gael i'w defnyddio yn y fangre.

Caniateir i blant a phobl ifanc fynd i mewn i fangre bingo; fodd bynnag ni chaniateir iddynt gymryd rhan yn y bingo ac os oes peiriannau categori B neu C ar gael i'w defnyddio, yna mae'n rhaid gwahanu'r rhain o ardaloedd lle caniateir plant a phobl ifanc.

Where Category C or above machines are available in the bingo premises to which children are admitted, the Council will seek to ensure that:-

- all such machines are located in an area of the premises separate from the remainder of the premises by a physical barrier to prevent access other than through a designated entrance;
- only adults are admitted to the area where the machines are located;
- access to the area where the machines are located is supervised;
- the area where the machines are located is arranged so that it can be observed by staff or the licence holder; and
- at the entrance to, and inside any such area, notices are prominently displayed indicating that access to the area is prohibited to persons under 18.

Where bingo is permitted in alcohol-licensed premises, this must be low turnover bingo only and applicants are expected to comply with any Codes of Practice and advice issued by the Gambling Commission. High turnover bingo will require a Bingo Operating Licence.

2.14 Mangreoedd Gamblo

Self Service Betting Terminals (SSBTs):

Mae'r Ddeddf yn dweud nad yw peiriant yn beiriant hapfasnachu os cafodd ei gynllunio neu ei addasu i'w ddefnyddio ar ddigwyddiadau real yn y dyfodol. Gall mangre betio ddarparu peiriannau sy'n derbyn betiau ar ddigwyddiadau byw, megis rasio ceffylau, yn lle gosod bet dros y cownter. Nid yw'r "peiriannau betio" hyn yn beiriannau hapfasnachu: y cyfan a wnânt yw awtomeiddio'r broses y gellir ei chynnal yn bersonol ac felly nid ydynt angen eu rheoleiddio fel peiriant hapchwarae.

However, where a machine is made available to take bets on virtual races (that is, results and/or images generated by computer to resemble races or other events) that machine **is** a gaming machine and counts towards the maximum permitted number of gaming machines, and must meet the relevant category limitations for the premises.

Yn unol â Chanllawiau'r Comisiwn Gamblo, bydd y Cyngor yn rhoi ystyriaeth i faint y fangre, nifer y safleoedd cownter sydd ar gael ar gyfer trafodion person-i-berson a gallu staff i fonitro defnydd peiriannau gan blant a phobl ifanc (mae'n drosedd i rai dan 18 oed i fetio) neu gan bobl agored i niwed, wrth ystyried nifer/natur, amgylchiadau peiriannau betio y mae gweithredydd eisiau eu cynnig.

2.15 Traciau

Mae'r Cyngor yn gwybod y gall traciau fod yn destun un neu fwy o drwyddedau mangre cyn belled â phob trwydded yn cyfeirio at adran benodol o'r trac. Yn unol â Chanllawiau'r Comisiwn Gamblo, bydd y Cyngor yn arbennig yn ystyried yr effaith ar y trydydd amcan trwyddedu (h.y. amddiffyn plant a phobl agored i niwed rhag i gamblo niweidio arnynt neu gamfanteisio arnynt) a'r angen i sicrhau fod mynedfeydd pob math o fangre yn neilltuol ac y caiff plant eu gwahardd o ardaloedd gamblo lle na chaniateir iddynt fynd mewn.

Bydd y Cyngor felly'n disgwyl i ymgeisydd am drwydded mangre i ddangos mesurau addas i sicrhau nad oes gan blant fynediad i gyfleusterau hapchwarae i oedolion yn unig. Nodir y caniateir i blant a phobl ifanc fynd i mewn i ardaloedd trac lle darperir cyfleusterau betio ar ddyddiau pan fo rasio cŵn a/neu rasio ceffylau'n digwydd, ond eu bod yn dal i gael eu hatal rhag mynd i ardaloedd lle darperir peiriannau hapchwarae (heblaw beiriannau categori D).

2.16 Peiriannau Hapchwarae:

There are a number of categories of gaming machine permitted at licensed and other premises and the number of such machines that may be permitted in each type of gambling premises are set out in the Act. The Council does not have the power to set different limits or further expand or restrict the categories of machine that are permitted. The exception to this is alcohol-licensed premises that hold gaming machine permits, where licensing authorities have discretion to specify the number of permitted gaming machines. In addition, limits are set separately in the Act for certain types of permit issued by licensing authorities. A table setting out gaming machine entitlement at each type of premises is attached at Appendix C.

There is a minimum age of 18 for all players for all category A, B and C machines, including category B3A gaming machines offering lottery style games. However there is no minimum age for players of category D machines. The holder of any permit or premises licence must comply with the codes of practice issued by the Commission on the location of and access to gaming machines by children and

young persons, and the separation from category C and B machines where those are also located on the same premises.

Lle mae gan yr ymgeisydd drwydded gweithredu betio pŵl ac yn mynd i ddefnyddio'r hawl i bedwar peiriant hapchwarae, dylid lleoli peiriannau (heblaw beiriannau Categori D) mewn ardaloedd y gwaherddir plant ohonynt.

2.17 Peiriannau Betio:

Yn unol â Chanllawiau'r Comisiwn, bydd y Cyngor yn rhoi ystyriaeth i faint y fangre a gall staff i fonitro defnydd peiriannau gan blant a phobl ifanc (mae'n drosedd i rai dan 18 oed i fetio) neu gan bobl agored i niwed wrth ystyried nifer/natur/amgylchiadau peiriannau betio y mae gweithredydd eisiau eu cynnig.

2.18 Ceisiadau a chynlluniau:

Mae Deddf Gamblo (Adran 51) yn ei gwneud yn ofynnol i ymgeiswyr gyflwyno cynlluniau o'r fangre gyda'u cais er mwyn sicrhau fod gan y Cyngor yr wybodaeth angenrheidiol i ffurfio barn wybodus am p'un ai yw'r safle yn addas ar gyfer gamblo. Cânt hefyd eu defnyddio gan y Cyngor i gynllunio gweithgaredd ar gyfer archwilio mangreoedd yn y dyfodol.

Dylai cynlluniau ar gyfer tracio gael eu darlunio i raddfa digon manwl i gynnwys yr wybodaeth sydd ei hangen gan reoliadau. Gall rhai traciau fod wedi eu lleoli ar dir amaethyddol lle na chaiff y ffin ei ddiffinio gan wal neu ffens allanol, megis traciau rasio pwynt-i-bwynt. Mewn achosion o'r fath, lle codir ffi mynediad, gall deiliaid trwydded mangre trac godi strwythurau dros dro i gyfyngu mynediad i'r fangre.

Yn yr achosion prin lle na fedrir diffinio'r ffin allanol, mae'n debygol na chaiff y trac dan sylw ei gynllunio'n benodol ar gyfer cynnal digwyddiadau chwaraeon neu rasio yn aml. Mewn achosion o'r fath gallai fod yn well darparu cyfleusterau drwy hysbysiadau defnydd achlysurol lle nad oes angen diffinio ffin mangre.

Mae'r Cyngor yn gwerthfawrogi y gall weithiau fod yn anodd diffinio union leoliad ardaloedd betio ar draciau. Nid oes angen dangos union leoliad lle darperir cyfleusterau betio ar gynlluniau trac, drwy rinwedd y ffaith y caniateir betio unrhyw le ar yn y fangre ac oherwydd yr anawsterau'n gysylltiedig gyda nodi union leoliadau ar gyfer rhai mathau o drac. Dylai ymgeiswyr roi gwybodaeth ddigonol fel y gall y Cyngor fodloni ei hun fod y cynllun yn dangos y prif ardaloedd lle gallai betio ddigwydd. Ar gyfer caeau rasio yn neilltuol, mae'n rhaid i unrhyw ardal betio sy'n destun y "rheol pum gwaith" (sy'n gyffredin ei galw yn gylchoedd betio) gael eu dangos ar y cynllun.

2.19 Ffeiriau Teithio

Y Cyngor hwn sy'n gyfrifol am benderfynu os, lle bydd peiriannau categori D a/neu hapchwarae gwobr siawns gyfartal heb drwydded ar gael i'w defnyddio mewn ffeiriau teithio, y caiff y gofyniad statudol nad yw'r cyfleusterau ar gyfer gamblo yn fwy na difyrrwch atebol yn y ffair.

Bydd y Cyngor hefyd yn ystyried os yw'r ymgeisydd yn dod o fewn diffiniad statudol ffair deithio a gynhwysir yn Adran 286 Deddf Gamblo 2005.

Y uchafswm statudol yw 27 diwrnod ar gyfer defnyddio'r tir fel ffair mewn calendr blwyddyn, a'i fod yn weithredol at y darn o dir lle cynhelir y ffeiriau, p'un ai'r un ffair deithio neu wahanol

ffeiriau teithio sy'n defnyddio'r tir. Bydd y Cyngor yn gweithio gyda'i hawdurdodau cyfagos i sicrhau y caiff tir sy'n croesi ein ffiniau ei fonitro fel na chaiff y terfynau statudol eu torri.

2.20 Datganiadau Darpariaethol

Gall datblygwyr ddymuno gwneud cais i'r Cyngor hwn am ddatganiadau darpariaethol cyn ymrwymo i gontract i brynu neu lesu eiddo neu dir i benderfynu os yw'n werth symud ymlaen gyda datblygiad yng ngoleuni'r angen i gael trwydded mangre. Nid oes angen i'r ymgeisydd fod â thrwydded gweithredu er mwyn gwneud cais am ddatganiad darpariaethol.

Mae darpariaeth yn Adran 204 y Ddeddf Gamblo i berson wneud cais i'r Cyngor am ddatganiad darpariaethol yng nghyswllt mangre y mae ef neu hi yn:

- disgwyl iddi gael ei adeiladu;
- disgwyl iddi gael ei newid; neu'n
- disgwyl iddi gael hawl defnyddio.

Mae'r broses ar gyfer ystyried cais am ddatganiad darpariaethol yr un fath ag am gais am drwydded mangre. Mae'n ofynnol i'r ymgeisydd roi hysbysiad o'r cais yn yr un ffordd â gwneud cais am drwydded mangre. Gall awdurdodau cyfrifol a phartion â diddordeb roi sylwadau ac mae hawl apelio.

Yn wahanol i gais am drwydded mangre, nid yw'n rhaid i'r ymgeisydd fod â neu fod wedi gwneud cais am drwydded gweithredu gan y Comisiwn Gamblo (heblaw yn achos trac) ac nid oes ganddynt hawl i ddefnyddio'r fangre y gwnaed eu cais darpariaethol ar ei gyfer.

Gall deiliad datganiad darpariaethol wedyn wneud cais am drwydded mangre unwaith y cafodd y fangre ei hadeiladu, newid neu ei chaffael. Caiff y Cyngor ei gyfyngu ar y materion y gall eu hystyried wrth benderfynu ar y cais am drwydded mangre, ac yn nhermau sylwadau am geisiadau trwydded mangre sy'n dilyn dyfarnu datganiad darpariaethol, ni ellir rhoi ystyriaeth i unrhyw sylwadau pellach gan awdurdodau perthnasol neu bartion â diddordeb os nad ydynt yn:

- ymwneud â materion na ellid bod wedi eu trin ar y cam datganiad darpariaethol; neu
- eu bod yn adlewyrchu newid yn amgylchiadau'r ymgeisydd.

Yn ychwanegol, gall y Cyngor wrthod y drwydded mangre (neu ei dyfarnu ar delerau gwahanol i'r rhai a atodir i'r datganiad darpariaethol) yn unig drwy gyfeirio at faterion:

- na fedrid bod wedi eu codi gan wrthwynebwyr ar y cam datganiad darpariaethol;
- sydd ym marn y Cyngor yn adlewyrchu newid yn amgylchiadau'r gweithredwr; neu
- lle na chafodd y fangre ei hadeiladu yn unol â'r cynllun a gyflwynwyd gyda'r cais. Mae'n rhaid i hyn fod yn newid sylweddol i'r cynllun ac mae'r Cyngor yn nodi y gall drafod unrhyw bryderon sydd ganddo gyda'r ymgeisydd cyn gwneud cais.

3. Caniatâd, Hysbysiadau Defnydd Dros Dro ac Achlysurol

These forms of authorisations are as follows:-

- **Unlicensed Family Entertainment Centres (uFEC) Permits**
- **Prize Gaming Permits**
- **Licensed Premises Gaming Machine Permits**
- **Club Gaming Permits**

- Club Gaming Machine Permits
- Temporary Use Notices (TUNs)
- Occasional Use Notices (OUNs)

Caiff tabl yn nodi hawl peiriannau hapfasnachu ei gynnwys yn Atodiad C.

3.1 Caniatâd Peiriannau Hapchwarae mewn Canolfan Adloniant Teulu heb Drwydded

Only premises that are wholly or mainly used for making gaming machines available may hold an Unlicensed Family Entertainment Centre. As a result, it is generally not permissible for such premises to correspond to an entire shopping centre, airport, motorway service station or similar. Typically, the machines will be in a designated enclosed area and clearly defined when making an application to the Council.

Lle nad oes gan fangre Drwydded Mangre ond yn dymuno darparu peiriannau hapfasnachu categori D, gall wneud cais i'r Cyngor am y caniatâd hwn.

Dylid nodi fod yn rhaid i'r ymgeisydd ddangos y caiff y fangre ei defnyddio'n llwyr neu'n bennaf ar gyfer gwneud peiriannau hapfasnachu ar gael i'w defnyddio ac a fyddai, felly, yn eithrio unrhyw fangre a ddefnyddir yn bennaf ar gyfer dibenion eraill, e.e. ffreuturau, siopau bwydydd cyflym parod, canolfannau hamdden, garejys a gorsafoedd petrol, swyddfeydd taksi.

Dim ond os yw'r Cyngor yn fodlon y caiff mangre ei defnyddio fel Canolfan Adloniant Teulu heb drwydded a bod Prif Swyddog yr Heddlu wedi ymgynghori ar hynny y dyfernir cais am ganiatâd.

Bydd y Cyngor yn disgwyl i'r ymgeisydd ddangos fod polisïau a gweithdrefnau ar waith i amddiffyn plant rhag niwed. Nid yw niwed yn y cyd-destun yma wedi ei gyfyngu i niwed o gamblo ond mae'n cynnwys ystyriaethau ehangach amddiffyn plant. Caiff effeithiolrwydd polisïau a gweithdrefnau o'r fath i gyd eu hystyried ar eu haeddiant. Fodd bynnag, gallant gynnwys mesurau/hyfforddiant priodol ar gyfer staff yng nghyswllt plant ysgol yr amheuir eu bod yn chwarae triwant, mesurau/hyfforddiant yn cynnwys sut y byddai staff yn trin plant ifanc iawn heb oruchwyliaeth ar y fangre, neu blant yn achosi problemau tybiedig ar/o amgylch y fangre.

Bydd y Cyngor hefyd yn disgwyl, yn unol â Chanllawiau'r Comisiwn Gamblo, bod ymgeiswyr yn dangos:

- Dealltwriaeth lawn o uchafswm arian chwarae a gwobrau gamblo a ganiateir yn y Canolfannau Adloniant Teulu heb drwydded;
- Nad oes gan yr ymgeisydd unrhyw gollfarnau perthnasol (y rhai a nodir yn Atodlen 7 y Ddeddf);
- Bod staff wedi eu hyfforddi i fod â dealltwriaeth lawn o'r uchafswm arian chwarae a gwobrau.

Dylid nodi na all y Cyngor roi amodau ar y math yma o ganiatâd.

3.2 Caniatâd Peiriant Hapchwarae Mangre Drwyddedig (Alcohol)

Mae darpariaeth yn y Ddeddf ar gyfer mangreoedd a drwyddedwyd i werthu alcohol i'w yfed yn y fangre i fod â 2 beiriant hapchwarae categori C a/neu D yn awtomatig. Y cyfan sy'n

rhaid i'r fangre ei wneud yw hysbysu'r awdurdod trwyddedu. Gall y Cyngor ddileu'r awdurdodiad awtomatig yng nghyswllt mangre neilltuol os:

- Nad yw darpariaeth y peiriannau yn rhesymol gyson gyda'r amcanion trwyddedu;
- Bod hapfasnachu wedi digwydd yn y fangre sy'n torri amod Adran 282 y Ddeddf Gamblo (h.y. y rhoddwyd hysbysiad ysgrifenedig i'r awdurdod trwyddedu, y rhoddwyd ffi ac y cydymffurfiwyd ag unrhyw god ymarfer perthnasol a gyhoeddwyd gan y Comisiwn Gamblo am leoliad a gweithrediad y peiriant);
- Y defnyddir y fangre yn bennaf ar gyfer hapchwarae; neu
- Y cyflawnwyd trosedd dan y Ddeddf Gamblo yn y fangre.

If a premises wishes to have more than 2 machines, then an application for a permit must be submitted and the Council must consider that application based upon the licensing objectives, any guidance and codes of practice issued by the Gambling Commission and "such matters as the Council think relevant." Mae'r Cyngor yn ystyried y caiff "materion o'r fath" eu penderfynu ar sail achos wrth achos ond yn gyffredinol bydd yr angen i amddiffyn plant a phobl agored i niwed o gamblo neu i gamblo gamfanteisio arnynt a byddant yn disgwyl i'r ymgeisydd fodloni'r Cyngor y bydd mesurau digonol i sicrhau nad oes gan bobl dan 18 oed fynediad i beiriannau hapchwarae i oedolion yn unig. Gall mesurau fydd yn bodloni'r Cyngor na fydd unrhyw fynediad gynnwys na ddylai'r peiriannau i oedolion fod yng ngolwg y bar, neu yng ngolwg staff a fydd yn monitro na chaiff y peiriannau hynny eu defnyddio ar gyfer rhai dan 18 oed. Gall hysbysiaid ac arwyddion hefyd fod o help. Yng nghyswllt diogelu pobl agored i niwed, gall ymgeiswyr ddymuno ystyried darparu tafenni gwybodaeth/rhifau llinell gymorth ar gyfer sefydliadau megis GamCare.

Cydnabyddir y gall rhai mangreoedd gyda thrwydded alcohol wneud cais am drwydded mangre ar gyfer eu hardaloedd nad oes ganddynt drwydded alcohol. Mae'n debygol y byddai angen gwneud cais ar gyfer unrhyw gais o'r fath a'i thrin fel trwydded mangre Canolfan Hapchwarae Oedolion.

Dylid nodi y gall y Cyngor benderfynu cytuno ar y cais gyda nifer lai o beiriannau a/neu wahanol gategori peiriannau i'r rhai y gwnaed cais amdanynt. Ni ellir atodi amodau (heblaw hyn).

Dylid nodi fod yn rhaid i ddeiliad trwydded gydymffurfio gydag unrhyw God Ymarfer a gyhoeddir gan y Comisiwn Gamblo am leoliad a gweithrediad y peiriant.

3.3 Caniatâd Hapchwarae Gwobrau

The Council has the right in accordance with this 'Statement of Principles' to specify matters that this authority propose to consider in determining the suitability of the applicant for a permit.

It also specifies that the applicant should set out the types of gaming that he or she is intending to offer and that the applicant should be able to demonstrate:-

- Eu bod yn deall y cyfyngiadau ar arian chwarae a gwobrau a nodir mewn Rheoliadau;
- Bod yr hapchwarae a gynigir o fewn y gyfraith;
- Polisiâu clir sy'n amlinellu'r camau i'w cymryd i ddiogelu plant rhag niwed.

Wrth wneud ei benderfyniad ar y cais am y caniatâd hwn nid yw'n rhaid i'r awdurdod trwyddedu roi ystyriaeth i'r amcanion trwyddedu ond mae'n rhaid iddo roi ystyriaeth i ganllawiau'r Comisiwn.

Dylid nodi bod amodau yn Neddf Gamblo 2005 y mae'n rhaid i ddeiliad y drwydded gydymffurfio â nhw. Yr amodau yn y Ddeddf yw:

- Mae'n rhaid cydymffurfio gyda'r terfynau ar ffioedd cyfranogiad fel y nodir yn y rheoliadau;
- Rhaid dyrannu pob cyfle i gymryd rhan yn yr hapchwarae yn y fangre lle bydd yr hapchwarae yn digwydd ac ar un diwrnod; mae'n rhaid i'r gêm gael ei chwarae a'i chwblhau ar y diwrnod y caiff y cyfleoedd eu dyrannu; ac mae'n rhaid cyhoeddi canlyniad y gêm gael eu cyhoeddi yn y fangre ar y diwrnod y caiff ei chwarae;
- Ni ddylai'r wobwr chwaraeir y gêm amdani fod yn fwy na'r swm a nodir yn y rheoliadau (os yn wobwr ariannol) neu'r gwerth a nodwyd (os gwobwr anariannol); a
- Ni ddylai cymryd rhan yn yr hapchwarae roi hawl i'r chwaraewr gymryd rhan mewn unrhyw gamblo arall.

3.4 Caniatâd Hapchwarae Clwb a Pheiriannau Clwb

Gall Clybiau Aelodau a Sefydliadau Lles Glowyr (ond nid Glybiau Masnachol) wneud cais am Ganiatâd Hapchwarae Clwb neu Ganiatâd Peiriannau Hapchwarae Clwb. Bydd y Caniatâd Hapchwarae Clwb yn galluogi'r fangre i ddarparu peiriannau hapchwarae (3 peiriant o gategori B, C neu D), hapchwarae siawns cyfartal a gemau siawns. Gall Clybiau Aelodau a Sefydliadau Glowyr a hefyd Glybiau Masnachol wneud cais am Ganiatâd Peiriant Clwb. Bydd Caniatâd Peiriant Hapchwarae Clwb yn galluogi'r fangre i ddarparu peiriannau hapchwarae (3 peiriant o gategori B, C neu D). Ni all clybiau masnachol osod peiriannau hapfasnachu categori B3A yn cynnig gemau loteri yn eu clwb.

Mae'n rhaid i'r Cyngor fodloni ei hunan bod y clwb yn cyflawni gofynion y Ddeddf i gael caniatâd hapchwarae clwb. [In doing so it will take into account a number of matters as outlined in the Gambling Commission's Guidance](#). Mae hyn yn cynnwys cyfansoddiad y clwb, amlder hapfasnachu a sicrhau fod mwy na 25 aelod.

Mae'n rhaid i'r clwb gael ei gynnal "yn llwyr neu'n bennaf" ar gyfer dibenion heblaw hapchwarae, os na chaniateir yr hapchwarae gan reoliadau ar wahân. Mae'r Ysgrifennydd Gwladol wedi gwneud rheoliadau ac mae hyn yn cynnwys clybiau bridge a chwist.

Dim ond ar y seiliau dilynol y gall y Cyngor wrthod cais:

- (a) Nid yw'r ymgeisydd yn cyflawni'r gofynion ar gyfer clwb aelodau neu fasnachol neu sefydliad lles glowyr ac felly nid oes ganddo hawl i dderbyn y math o ganiatâd y gwnaeth gais amdano;
- (b) Defnyddir mangre'r ymgeisydd yn llwyr neu'n rhannol gan blant a/neu bobl ifanc;
- (c) Bod yr ymgeisydd wedi cyflawni trosedd neu Ddeddf neu dorri caniatâd tra'n darparu cyfleusterau hapfasnachu;
- (d) Cafodd caniatâd a ddaliodd yr ymgeisydd ei chanslo yn y deng mlynedd flaenorol; neu
- (e) Bod y Comisiwn neu'r heddlu wedi cyflwyno wrthwynebiad.

Mae hefyd weithdrefn 'garlam' ar gael dan y Ddeddf ar gyfer mangre sydd â Thystysgrif Mangre Clwb dan Ddeddf Trwyddedu 2003 (Atodlen 12 paragraff 10). Ni all clybiau masnachol ddal Tystysgrifau Mangre Clwb dan Ddeddf Trwyddedu 2003 ac felly ni all ddefnyddio'r weithdrefn garlam. Fel y dywed Canllawiau'r Comisiwn Gamblo ar gyfer awdurdodau lleol: "Dan y weithdrefn garlam nid oes cyfle ar gyfer gwneud gwrthwynebiadau gan y Comisiwn na'r heddlu, ac mae'r seiliau y gall awdurdod wrthod caniatâd arnynt wedi gostwng". Hefyd "Y seiliau y gellir gwrthod cais dan y broses yw:

- (a) Bod y clwb wedi'i sefydlu'n bennaf ar gyfer hapchwarae heblaw hapchwarae a nodir dan atodlen 12;
- (b) Yn ychwanegol at yr hapchwarae a nodir, bod yr ymgeisydd yn darparu cyfleusterau ar gyfer hapchwarae; neu
- (c) Bod y caniatâd hapchwarae clwb neu ganiatâd peiriant clwb a ddyfarnwyd i'r ymgeisydd yn y deng mlynedd diwethaf wedi ei ganslo."

Mae amodau statudol ar ganiatâd hapchwarae clwb nad oes unrhyw blentyn yn defnyddio categori B neu C yn y fangre a bod y deiliad yn cydymffurfio gydag unrhyw ddarpariaeth berthnasol cod ymarfer am leoliad a gweithrediad peiriannau hapchwarae.

3.5 Hysbysiadau Defnydd Dros Dro

Mae Hysbysiadau Defnydd Dros Dro yn caniatáu defnyddio mangre ar gyfer gamble lle nad oes trwydded mangre ond lle mae gweithredydd gamblo yn dymuno defnyddio'r fangre dros dro ar gyfer darparu cyfleusterau ar gyfer gamblo. Byddai mangreoedd a allai fod yn addas ar gyfer Hysbysiad Defnydd Dros Dro, yn ôl y Comisiwn Gamblo, yn cynnwys gwystai, canolfannau cynhadledd a safleoedd chwaraeon.

Dim ond i berson neu gwmni sydd â thrwydded weithredu berthnasol h.y. trwydded gweithredu casino heb fod o bell y gall y Cyngor ddyfarnu Hysbysiad Defnydd Dros Dro.

Mae gan yr Ysgrifennydd Gwladol y pŵer i benderfynu pa fath o gamblo y gellir ei awdurdodi gan Hysbysiadau Defnydd Dros Dro, ac adeg ysgrifennu'r Datganiad hwn, mae'r rheoliadau perthnasol (Offeryn Statudol rhif 3157): Deddf Gamblo 2005 (Hysbysiadau Defnydd Dros Dro) Rheoliadau 2007 yn dweud mai dim ond i ganiatáu darparu cyfleusterau neu hapchwarae siawns cyfartal y gellir defnyddio Hysbysiadau Defnydd Dros Dro, lle bwriedir i'r hapchwarae gynhyrchu un enillydd, sydd yn ymarferol yn golygu twrnameintiau pocer.

Mae nifer o derfynau statudol ar hysbysiadau defnydd dros dro. Caiff ystyr "mangre" yn rhan 8 y Ddeddf ei drafod yn Rhan 7 Canllawiau'r Comisiwn Gamblo. Fel gyda "mangre", bydd y diffiniad o "set o fangreoedd" yn gwestiwn o ffaith yn yr amgylchiadau neilltuol pob hysbysiad a roddir. Yn y ddeddf caiff "mangre" ei ddiffinio fel bod yn cynnwys "unrhyw le". Wrth ystyried os yw lle yn dod o fewn y diffiniad o "set o fangreoedd", mae angen i'r Cyngor edrych ar, ymysg pethau eraill, berchnogaeth/defnydd a rheoli'r fangre.

Mae'r Cyngor yn disgwyl gwrthwynebu hysbysiadau lle mae'n ymddangos mai ei heffaith fyddai caniatáu gamblo rheolaidd mewn lle y gellid ei ddisgrifio fel un set o fangreoedd; fel yr argymhellir yng Nghanllawiau'r Comisiwn Gamblo i awdurdodau trwyddedu.

3.6 Hysbysiadau Defnydd Achlysurol

Where there is betting on a track on 8 days or fewer in a calendar year, betting may be permitted by an occasional use notice (OUN) without the need for a full premises licence. The intention behind OUNs is to permit licensed betting operators with appropriate permission from the Commission, to use tracks for short periods for conducting betting, where the event upon which the betting is to take place is of a temporary, infrequent nature (the OUN dispenses with the need for a betting premises licence for the track in these circumstances).

Non-commercial, fundraising race nights can be run as betting events at sporting venues under the authority of an OUN, whether or not the sporting event on which the bets are taken is held at that venue. The sporting event on which the bets are or

will be taken also need not be taking place at the same time as the betting under the OUN.

Ychydig iawn o ddisgresiwn sydd gan y Cyngor am yr hysbysiadau hyn heblaw sicrhau na thorrir ar y terfyn statudol o 8 diwrnod mewn blwyddyn galendr. Serch hynny bydd y Cyngor yn ystyried diffiniad 'trac' a ph'un a ganiateir i'r ymgeisydd ddefnyddio'r hysbysiad.

4. Loteriau Cymdeithasau Bach

The Gambling Act 2005 sets out a definition of a lottery, detailed below, and provides that promoting or facilitating a lottery is illegal, unless it falls into one of two categories of permitted lottery, namely:

- licensed lotteries – these are large society lotteries and lotteries run for the benefit of local authorities that are regulated by the Commission and require operating licences;
- exempt lotteries – there are four types of exempt lottery that are expressly permitted under Schedule 11 of the Act, including the small society lottery.

A lottery is any arrangement that satisfies all of the criteria contained within the statutory description of either a simple lottery or a complex lottery, in accordance with section 14 of the Act.

A 'society' is the society, or any separate branch of such a society, on whose behalf a lottery is to be promoted, and has been established as a non-commercial organisation. Section 19 of the Act defines a society as such if it is established and conducted:

- for charitable purposes, as defined in section 2 of the Charities Act 2006;
- for the purpose of enabling participation in, or of supporting, sport, athletics or a cultural activity;
- for any other non-commercial purpose other than that of private gain.

The society must have been established for one of the permitted purposes as set out in section 19 of the Act, and that the proceeds of any lottery must be devoted to those purposes. It is not permissible to establish a society whose sole purpose is to facilitate lotteries.

Local authorities are entitled to operate their own lotteries, but may only do so if licensed by the Gambling Commission. Local authorities must commit a minimum of 20% of the proceeds from such lotteries for a purpose for which they have power to incur expenditure, and must also adhere to the other relevant provisions in the Act. They may also need to hold a remote gambling operating licence, in the event that they wish to sell lottery tickets via electronic or other remote technological methods such as over the telephone, email or via the internet.

Applications for small society lottery registrations must be in the form prescribed by the Secretary of State and must be accompanied by a registration fee and a copy of

the terms and conditions and the constitution to prove that they are a non-commercial society. Paragraphs 47 and 48 of Schedule 11 of the Act set out the grounds for licensing authorities to refuse a small society lottery registration application.

Bydd y Cyngor yn mabwysiadu dull seiliedig ar risg tuag at ei gyfrifoldebau gorfodaeth ar gyfer loteriau cymdeithasau bach. Mae'r Cyngor yn ystyried y gallai'r rhestr ddilynol, er nad yw'n cynnwys popeth, effeithio ar statws risg y gweithredwr:

- cyflwyno datganiadau hwyr (rhaid cyflwyno datganiadau ddim mwy na thri mis ar ôl dyddiad cynnal y loteri)
- cyflwyno datganiadau anghyflawn neu anghywir
- torri'r terfynau ar gyfer loteriau cymdeithasau bach

Caniateir hapchwarae anfasnachol os yw'n digwydd mewn digwyddiad anfasnachol, un ai fel gweithgaredd ategol neu brif weithgaredd yn y digwyddiad. Mae digwyddiadau yn anfasnachol os nad oes unrhyw ran o'r trafodion ar gyfer elw neu fudd preifat. Gall trafodion digwyddiadau o'r fath fod o fudd i un neu fwy o unigolion os yw'r gweithgaredd wedi ei drefnu:

- gan, neu ar ran, elusen neu ar gyfer dibenion elusennol
- i alluogi cyfranogiad mewn, neu gefnogi, gweithgareddau chwaraeon, athletaidd neu ddiwylliannol.

Dylai elusennau a grwpiau cymunedol gysylltu â'r Cyngor i gael mwy o gyngor.

Mae canllawiau ychwanegol a gyhoeddwyd gan y Comisiwn Hapchwarae ar gael yma <https://www.gamblingcommission.gov.uk/public-and-players/guide/page/licences-for-small-society-lotteries>

5. Gwneud Penderfyniadau

5.1 Gweinyddu, Ymarfer a Dirprwyo Swyddogaethau

Gall pwerau a dyletswyddau'r Cyngor dan y Ddeddf gael eu cyflawni gan y Pwyllgor Trwyddedu, gan Is-bwyllgor neu gan un neu fwy o swyddogion yn gweithredu gan awdurdodau dirprwyedig.

Ystyrir y bydd llawer o'r swyddogaethau yn weinyddol yn bennaf heb unrhyw feysydd tybiedig o gynnen. Er effeithiolrwydd ac effeithlonrwydd cost caiff y rhain, yn bennaf, eu gwneud gan swyddogion.

Mae'r atodlen ddilynol yn nodi dirprwyad a argymhellir swyddogaethau a phenderfyniadau gan ganllawiau. Serch hynny, gall y Cyngor gyfeirio unrhyw fater at y Pwyllgor Trwyddedu neu Is-bwyllgor.

Atodir yr atodlen dirprwyo swyddogaethau trwyddedu yn Atodiad D.

5.2 Gweithdrefn Apeliadau

Caiff hawl i apelio ar gyfer partion sy'n cwyno am benderfyniadau'r Cyngor eu nodi yn Adrannau 206 i 209 o Ddeddf 2005. Mae'n rhaid gwneud apeliadau i'r Llys Ynadon ar gyfer yr ardal lle mae'r awdurdod trwyddedu a ystyriodd y cais.

Mae'n rhaid i apêl ddechrau drwy roi hysbysiad o'r apêl gan yr apeliwr i: Clerc Ynadon, Llys Ynadon Gwent, Y Llysoedd Barn, Heol Faulkner, Casnewydd, NP20 4PR, o fewn cyfnod o 21 diwrnod, yn dechrau gyda'r diwrnod y cafodd yr apeliwr ei hysbysu gan y Cyngor o'r penderfyniad yr apelir yn ei erbyn.

Ar benderfynu apêl, gall y Llys:

- Wrthod yr apêl;
- Newid y penderfyniad yr apeliwyd amdano gydag unrhyw benderfyniad arall y gallai'r awdurdod trwyddedu fod wedi'i wneud;
- Anfon yr achos i'r awdurdod trwyddedu i gael gwared â'r apêl yn unol â chyfarwyddyd y Llys;
- Gwneud gorchymyn am gostau.

5.3 Rhoi Rhesymau am Benderfyniadau

Gan ragweld apeliadau o'r fath, bydd y Cyngor yn rhoi rhesymau cynhwysfawr am ei benderfyniadau. Bydd y Cyngor yn cyfarch i ba raddau y gwnaed penderfyniadau yng nghyswllt unrhyw godau ymarfer perthnasol a chanllawiau a gyhoeddwyd gan y Comisiwn Gamblo, yn rhesymol gyson gyda'r amcanon trwyddedu ac yn unol â'r Datganiad Polisi.

5.4 Gweithredu Penderfyniad Llys Ynadon

Cyn gynted ag yr hysbyswyd pob parti am benderfyniad y Llys Ynadon, ni fydd y Cyngor yn oedi rhag ei weithredu a chymerir y camau gweithredu angenrheidiol ar unwaith os nad yw llys uchel yn gorchymyn gohirio gweithredu o'r fath (er enghraifft, fel canlyniad i adolygiad barnwrol cyfredol). Nid yw'r Ddeddf yn darparu ar gyfer unrhyw apêl arall yn erbyn penderfyniad y Llys Ynadon.

5.5 Cwynion yn erbyn Mangre Drwyddedig

Bydd y Cyngor yn ymchwilio cwynion yn erbyn mangre drwyddedig yng nghyswllt materion yn ymwneud â'r amcanion trwyddedu y mae'n gyfrifol amdanynt. Yn y lle cyntaf, caiff achwynwyr eu hannog i godi'r gŵyn yn uniongyrchol gyda'r deiliad trwydded neu fusnes dan sylw i geisio penderfyniad lleol.

Lle mae parti â diddordeb wedi un ai wneud sylwadau dilys am eiddo trwyddedig neu gais dilys am adolygu trwydded, gall y Cyngor i ddechrau trefnu cyfarfod cymodi i drin ac egluro'r materion o gonsyrn.

Ni fydd y broses yma'n drech na hawl unrhyw barti â diddordeb i ofyn i'r Pwyllgor Trwyddedu i ystyried eu gwrthwynebiadau dilys, neu i unrhyw ddeiliad trwydded i wrthod cymryd rhan mewn cyfarfod cymodi.

Rhoddir ystyriaeth ddyladwy i'r holl sylwadau perthnasol os nad ydynt yn cyfateb yr eithriadau yn 5.6 islaw.

5.6 Adolygiadau

Gall partïon â diddordeb neu awdurdodau cyfrifol wneud cais am adolygiad. Fodd bynnag, mater i'r Cyngor yw penderfynu p'un ai cynnal yr adolygiad yn seiliedig ar unrhyw godau ymarfer a chanllawiau perthnasol a gyhoeddwyd gan y Comisiwn Gamblo, sy'n rhesymol gyson gyda'r amcanion trwyddedu ac yn unol â'r Datganiad Polisi yma.

Caiff y cais am adolygiad hefyd ei ystyried gan y Cyngor am p'un ai yw'n wacsaw, blinderus neu p'un ai na fydd yn achosi'r Cyngor i newid/diddymu/gohirio'r drwydded, neu os yw'n sylweddol yr un fath â sylwadau blaenorol neu geisiadau am adolygiad.

Gall y Cyngor hefyd sefydlu adolygiad o drwydded mangre neilltuol, neu ddsbarth neilltuol o drwydded mangre ar sail unrhyw reswm y mae'n credu sy'n addas.

Unwaith y bydd y Cyngor wedi derbyn cais dilys am adolygiad, gall awdurdodau cyfrifol a phartïon â diddordeb wneud sylwadau yn ystod cyfnod 28 diwrnod. Mae'r cyfnod yma'n dechrau 7 diwrnod ar ôl i'r Cyngor dderbyn y cais, a fydd yn cyhoeddi hysbysiad o'r cais o fewn 7 diwrnod o'i dderbyn.

Mae'n rhaid i'r Cyngor gynnal yr adolygiad cyn gynted ag sy'n bosibl ar ôl i'r cyfnod o 28 diwrnod ar gyfer gwneud sylwadau ddod i ben.

Diben yr adolygiad fydd penderfynu p'un ai a ddylai'r Cyngor gymryd unrhyw gamau yng nghyswllt y drwydded. Os oes cyfiawnhad dros weithredu, yr opsiynau sydd ar gael i'r Cyngor yw:

- ychwanegu, tynnu neu newid amod trwydded a osodwyd gan y Cyngor;
- eithrio amod diodyn a osodwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol (e.e. oriau agor) neu ddileu neu newid eithriad o'r fath;
- gohirio trwydded y fangre am gyfnod heb fod yn fwy na thri mis; a
- diddymu trwydded y safle.

Wrth benderfynu pa gamau, os oes rhai, y dylid eu cymryd yn dilyn adolygiad, mae'n rhaid i'r Cyngor roi ystyriaeth i'r egwyddorion yn Adran 153 y Ddeddf, yn ogystal ag unrhyw sylwadau perthnasol.

Yn neilltuol, gall y Cyngor hefyd gychwyn adolygiad o drwydded mangre ar y sail nad yw deiliad trwydded mangre wedi darparu cyfleusterau ar gyfer gamblo yn y fangre. Mae hyn er mwyn atal pobl rhag gwneud cais am drwyddedu ar hap heb fwriadu eu defnyddio.

Unwaith y cwblhawyd yr adolygiad, mae'n rhaid i'r Cyngor, cyn gynted ag sy'n bosibl, roi hysbysiad o'i benderfyniad i:

- ddeiliad y drwydded;
- yr ymgeisydd i'w adolygu (os oes);
- y Comisiwn;
- unrhyw berson sy'n gwneud sylwadau;
- prif swyddog yr heddlu neu'r prif gwnstabl; a
- Chomisiynydd Ei Mawrhydi ar gyfer Cyllid a Thollau.

6. Amodau Trwyddedu a Chodau Ymarfer (LCCP)

The Gambling Act 2005 requires the Gambling Commission to issue one or more codes of practice about the manner in which facilities for gambling are provided. The codes may be directed at the holders of operating or personal licences, or any other person involved in providing facilities for gambling.

The Act also requires licensing authorities to take into account when exercising their functions, any relevant code of practice issued by the Commission under section 24, in this case:-

- The Commission's *Licence conditions and codes of practice* (LCCP), which apply to holders of Gambling Commission operating or personal licences;
- Other codes - these are the Commission's code of practice for equal chance gaming and its code of practice for gaming machines in clubs and premises with an alcohol licence

The LCCP contains two types of code provision:

Social responsibility code provisions

These are provisions describing arrangements which should be made by persons providing facilities for gambling for the purpose of:-

- (a) ensuring that gambling is conducted in a fair and open way;
- (b) protecting children and other vulnerable persons from being harmed or exploited by gambling; and
- (c) making assistance available to persons who are or may be affected by problems related to gambling.

Compliance with these is a condition of operator licences; therefore any breach of them by a licensed operator may lead the Commission to review the operator's licence with a view to suspension, revocation or the imposition of a financial penalty and would also expose the operator to the risk of prosecution; ~~these provisions are in shaded boxes in the remainder of this document.~~

Ordinary code provisions

These do not have the status of licence conditions in the case of licensed operators, but set out good practice; ~~these code provisions are in the unshaded boxes in this document.~~

Codes of practice are admissible in evidence in criminal or civil proceedings and must be taken into account in any case in which the court or tribunal think them relevant, and by the Commission in the exercise of its functions; any departure from code provisions by an operator may be taken into account by the Commission, for example on a licence review (but could not lead to imposition of a financial penalty).

However, the Commission has made it clear that licensed operators may adopt alternative approaches to those set out if they have actively taken account of the provision and can demonstrate that an alternative approach is reasonable in the particular circumstances; or that to take an alternative approach would be acting in a similarly effective manner.

Risk Assessments - Premises

The LCCP requires all existing licensees that provide gambling at their premises to assess the local risks to the licensing objectives and have policies, procedures and control measures to reduce those risks. Licensees must take into account any

relevant matters identified in the licensing authorities (gambling) Statement of Policy when making their risk assessments.

A local risk assessment should also be undertaken or updated by a licensee, when applying for:-

- A new premises licence;
- When applying for a variation of an existing premises licence;
- To take into account any local significant changes in the local area;
- When there are significant changes within their premises that may affect the existing local risk assessment.

Operators are required to make the risk assessment available to licensing authorities when an application is submitted and a copy should be kept at the premises or otherwise on request, and this will form part of the Council's inspection regime or investigating complaints.

Mae'n ofynnol yn ôl y cod cyfrifoldeb cymdeithasol i wneud yr asesiad risg ar gael i awdurdodau trwyddedu pan gyflwynir cais un ai ar gyfer trwydded mangre newydd neu amrywio trwydded mangre, neu fel arall ar gais, a bydd hyn yn ffurfio rhan o drefn arolygu'r cyngor a gellir gofyn amdano pan mae swyddogion yn ymchwilio cwynion.

Mae'r cod yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor nodi materion y disgwyliant i weithredwr roi ystyriaeth iddynt yn yr asesiad risg yn ei ddatganiad polisi ac mae'r cyngor hwn yn disgwyl i'r materion dilynol gael eu hystyried gan weithredwyr pan fyddant yn gwneud eu hasesiad risg.

- Gwybodaeth a gedwir gan y trwyddedau parthed hunan-eithriadau a digwyddiadau o gamblo dan oed.
- Tueddiadau hapchwarae a all adlewyrchu taliadau budd-dal.
- Trefniadau ar gyfer cyfnewid gwybodaeth yn lleol am hunaneithriadau a thueddiadau hapchwarae.
- Gosodiad trefol , megis agosatrwydd at ysgolion, amgylchedd masnachol, ffactorau'n effeithio ar nifer ymwelwyr.
- Ystod cyfleusterau sy'n agos at y fangre drwyddedig megis safleoedd gamblo eraill, banciau, swyddfeydd post a chyfleusteu lluniaeth ac adloniant.
- Problemau hysbys yn yr ardal megis problemau'n deillio o bobl sy'n yfed ar y stryd, pobl ifanc yn cymryd rhan mewn ymddygiad gwrthgymdeithasol, gweithgareddau gwerthu cyffuriau ac yn y blaen.

Betting Track Premises – The Gambling Commission states within its LCCP code that Operators are required to make a risk assessment. However, Betting Track Premises are not required to seek an Operator's Licence with the Gambling Commission and as such are not required to conduct a risk assessment. However, in the interest of promoting the objectives of the Gambling Act 2005, this Council would expect a Betting Track Premises to conduct a risk assessment for their premises.

Mae'r Cyngor yn disgwyl i'r materion dilynol gael eu hystyried gan weithredwyr wrth gynnal eu hasesiad risg.

Materion yn gysylltiedig â phlant a phobl ifanc yn cynnwys:

- Sefydliadau, lleoedd neu ardaloedd lle dylid disgwyl presenoldeb plant a phobl ifanc megis ysgolion, clybiau ieuencid, parciau, meysydd chwarae a chanolfannau adloniant megis aleau bowllo, sinemau ac yn y blaen.
- Unrhyw fangre lle mae plant yn ymgynnull yn cynnwys safleoedd bws, caffes, siopau ac unrhyw lle caiff plant eu denu iddynt.
- Ardaloedd sy'n agored i broblemau pobl ifanc yn cymryd rhan mewn ymddygiad gwrthgymdeithasol, yn cynnwys gweithgareddau fel graffiti/tagio, yfed dan oed ac yn y blaen.
- Digwyddiadau a gofnodwyd o geisio gamblo dan oed.

Materion yn ymwneud ag oedolion agored i niwed, yn cynnwys:

- Gwybodaeth a gedwir gan y trwyddedai parthed hunaneithriad a digwyddiadau gamblo dan oed.
- Tueddiadau hapchwarae a all adlewyrchu dyddiadau am daliadau ariannol megis taliadau diwrnod cyflog neu fudd-daliadau.
- Trefniant i gyfnewid gwybodaeth yn lleol parthed hunan-eithriadau a thueddiadau hapchwarae.
- Agosatrwydd at safleoedd y gall pobl agored i niwed fynd iddynt megis ysbytai, cartrefi gofal preswyl, cyfleusterau meddygol, meddygfeydd, swyddfeydd tai cyngor, clinigau dibyniaeth neu ganolfannau cymorth, lleoedd lle gaiff pobl sy'n ddibynnol ar alcohol neu gyffuriau ymgynnull ac yn y blaen.

Gallai materion eraill a gaiff eu hysteroïd gynnwys:

Materion o ffydd, yn cynnwys pob enwad crefyddol neu ffydd yn cynnwys agosatrwydd at eglwysi, mosgiau, temlau neu unrhyw fan addoli arall.

- [the economic make-up of an area;](#)
- [the surrounding night-time economy;](#)
- [children's homes and care facilities;](#)
- [the area footfall eg. residential or commercial areas;](#)
- [banks and ATM nearby;](#)
- [known anti-social behaviour issues;](#)
- [housing facilities;](#)
- [job centres;](#)
- [hostel and support services for the homeless;](#)
- [alcohol and drug support facilities;](#)
- [pawn brokers and payday loan businesses;](#)
- [other gambling premises;](#)
- [mental health facilities;](#)
- [community buildings;](#)
- [residential care establishments;](#)
- [transport and parking facilities eg. bus stops, taxi ranks, train stations;](#)
- [presences of rough sleepers;](#)
- [unemployment rates for area;](#)
- [types and rates of crime in the area that could impact on the premises](#)
- [areas with significant areas of children, eg parks and playgrounds.](#)

This list is not exhaustive and other factors not in this list that are identified must be taken into consideration.

7. Gwybodaeth Bellach

Mae gwybodaeth bellach am Ddeddf Gamblo 2005, y Datganiad Polisi Trwyddedu Yma neu'r broses gais ar gael gan:

Tîm Trwyddedu
Cyngor Bwrdeisdref Sirol Blaenau Gwent
Swyddfeydd Bwrdeisiol
Canolfan Ddinesig
Glynebwy
NP23 6XB
Ffôn: 014905 355485
E-bost: licensing@blaenau-gwent.gov.uk

Y Comisiwn Gamblo/The Gambling Commission
Victoria Square House
Birmingham
B2 4BP
Ffôn: 0121 230 6666
Gwefan: www.gamblingcommission.gov.uk

Adran Diwylliant, Cyfryngau a Chwaraeon/DCMS
100 Parliament Street
London
SW1A 2BQ
Telephone: 020 7211 2210
Website: www.culture.gov.uk

Atodiad A - Manylion Cyswilt Awdurdodau Cyfrifol

<p>Adran Trwyddedu Cyngor Bwrdeisdref Sirol Blaenau Gwent Y Swyddfeydd Cyffredinol Heol Gwaith Dur Glyn Ebwy NP23 6DN</p> <p>Ffôn: 01495 355485 E-bost: licensing@blaenau-gwent.gov.uk</p>	<p>Y Comisiwn Gamblu/ The Gambling Commission Victoria Square House Victoria Square Birmingham B2 4BP</p> <p>Ffôn: 0121 230 6500 Ffacs: 0121 233 1096 E-bost: info@gamblingcommission.gov.uk</p>
<p>Adran Cyllid a Thollau ei Mawrhydi/ H M Revenue & Customs National Registration Unit (Betting and Gambling) Portcullis House 21 India Street Glasgow G2 4PZ</p> <p>Ffôn: 0141 555 3633 E-bost: nru.betting&gaming@hgmrc.gsi.gov.uk</p>	<p>Heddlu Gwent Swyddfa Heddlu Ystrad Mynach Ystrad Mynach Hengod CF82 7EP</p> <p>Ffôn: 01495 238058 CDIV.Licensing@gwent.pnn.police.uk</p>
<p>Gwasanaethau Tân ac Achub De Cymru Gorsaf Dân Parc Busnes Forest View Llantrisant CF72 8LX</p> <p>Ffôn: 01443 232713 Ffacs: 01443 232716 E-bost: safety-east@southwales-fire.gov.uk</p>	<p>Adran Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol Cyngor Bwrdeisdref Sirol Blaenau Gwent Y Swyddfeydd Cyffredinol Heol Gwaith Dur Glyn Ebwy NP23 6DN</p> <p>Ffôn: 01495 355283</p>
<p>Adran Iechyd yr Amgylchedd Cyngor Bwrdeisdref Sirol Blaenau Gwent Y Swyddfeydd Cyffredinol Heol Gwaith Dur Glyn Ebwy NP23 6DN Ffôn: 01495 357183</p> <p>E-bost: Environmental.Health@blaenau-gwent.gov.uk</p>	<p>Adran Cynllunio Cyngor Bwrdeisdref Sirol Blaenau Gwent Y Swyddfeydd Cyffredinol Heol Gwaith Dur Glyn Ebwy NP23 6DN Ffôn: 01495 355555</p> <p>E-bost: Planning@blaenau-gwent.gov.uk</p>

Atodiad B - Mynediad i Fangreoedd

Casinos

- Mae'n rhaid i'r brif fynedfa i'r fangre fod o stryd;
- Ni chaniateir i fynediad i gasino fod o fangre a ddefnyddir yn llwyr neu'n bennaf gan blant a/neu bobl ifanc;
- Ni chaniateir i unrhyw gwsmer fedru mynd i mewn yn uniongyrchol i gasino o fangre arall sydd â thrwydded mangre gamblo.

Canolfan Hapchwarae Oedolion

- Ni chaniateir i unrhyw gwsmer fedru cael mynediad uniongyrchol i'r fangre o unrhyw fangre gamblo drwyddedig arall.

Siopau Betio

- Rhaid i fynediad fod o stryd neu fangre arall sydd â thrwydded mangre betio;
- Dim mynediad uniongyrchol o siop fetio i fangre arall a ddefnyddir ar gyfer manwerthu nwyddau neu wasanaethau. Effaith hyn yw na all fod mynediad i siop fetio o siop o unrhyw fath ac na chaniateir cael siop fetio yng nghefn caffe - byddai'n rhaid i'r holl ardal gael trwydded.

Traciau

Ni chaniateir i unrhyw gwsmer fedru cael mynediad yn uniongyrchol i'r fangre o:

- casino
- canolfan hapchwarae oedolion

Mangreoedd Bingo

Ni chaniateir i unrhyw gwsmer fedru cael mynediad yn uniongyrchol i'r fangre o:

- casino
- canolfan hapchwarae i oedolion
- mangre betio, heblaw trac

Canolfan Adloniant Teulu

Ni chaniateir i unrhyw gwsmer fedru cael mynediad yn uniongyrchol i'r fangre o:

- casino
- canolfan hapchwarae i oedolion
- mangre betio, heblaw trac

Mae Rhan 7 Canllawiau'r Comisiwn Gamblo i Awdurdodau Trwyddedu yn cynnwys arweiniad pellach ar y mater yma ac mae'n rhaid i'r awdurdod hefyd roi ystyriaeth i hynny wrth wneud penderfyniadau.

Atodiad C - Crynodeb o Ddarpariaethau Peiriannau yn ôl Mangreoedd

Categori peiriant							
Math o fangre	A	B1	B2	B3	B4	C	D
Casino mawr (cymhareb peiriant/bwrdd o 5-1 hyd at uchafswm)				Uchafswm o 150 peiriant Unrhyw gyfuniad o beiriannau yng nghategorïau B i D (heblaw peiriannau B3A) o fewn terfyn cyfanswm uchaf (amodol ar gymhareb peiriant/bwrdd)			
Casino bach (cymhareb peiriant o 2-1 hyd at uchafswm)				Uchafswm o 80 peiriant Unrhyw gyfuniad o beiriannau yng nghategorïau B i D (heblaw peiriannau B3A, o fewn terfyn cyfanswm o 80 (amodol ar gymhareb peiriant/bwrdd)			
Casino Cyn Deddf 2005 (dim cymhareb peiriant/bwrdd)				Uchafswm 20 peiriant categorï B i D (heblaw peiriannau B3A) neu unrhyw nifer o beiriannau C neu D yn lle hynny			
Mangre betio a tracio a ddefnyddir gan fetio pŵl				Uchafswm o 4 peiriant categorï B2 i D (heblaw peiriannau B3A)			
Mangre bingo (1)				Uchafswm o 20% o gyfanswm nifer y peiriannau hapfasnachu sydd ar gael i'w defnyddio mewn mangre categorï B3 neu B4		Dim terfyn ar beiriannau categorï C neu D	
Canolfan hapchwarae oedolion (2)				Uchafswm o 20% o gyfanswm nifer peiriannau hapchwarae sydd ar gael i'w defnyddio ar fangre categorï B3 neu B4		Dim terfyn ar beiriannau categorï C neu D	
Canolfan adloniant teulu gyda thrwydded (3)						Dim terfyn ar beiriannau categorï D	
Canolfan adloniant teulu (gyda chaniatâd) (3)						Dim terfyn ar beiriannau categorï D	
Clybiau neu sefydliad lles glowyr (gyda chaniatâd) (4)				Dim mwy na 3 peiriant categorï B3A neu B4 i D			
Mangre cymhwysol gyda thrwydded alcohol						1 neu 2 beiriant categorï C neu D awtomatig ar hysbysiad	
Mangre cymhwysol gyda thrwydded alcohol (gyda chaniatâd peiriant hapchwarae safle trwyddedig)						Nifer peiriannau C-D fel y nodir ar y caniatâd	
Ffair deithio						Dim terfyn ar beiriannau categorï D	

(1) Bingo premises licence are entitled to make available for use a number of category B gaming machines not exceeding 20% of the total number of gaming machines on the premises. Where a premises licence was granted before 13 July 2011, they are entitled to make available eight (The Gambling Act 2005 (Gaming Machines in Bingo Premises) Order 2009) category B gaming machines, or 20% of the total number of gaming machines, whichever is the greater. Category B machines at bingo premises are restricted to sub-category B3 and B4 machines, but not B3A machines.

(2) Adult gaming centres are entitled to make available for use a number of category B gaming machines not exceeding 20% of the total number of gaming machines which are available for use on the premises and any number of category C or D machines. Where a premises licence was granted before 13 July 2011, they are entitled to make available four category B gaming machines, or 20% of the total number of gaming machines, whichever is the greater. Category B machines at adult gaming centres are restricted to sub-category B3 and B4 machines, but not B3A machines.

(3) Only premises that are wholly or mainly used for making gaming machines available may hold an unlicensed FEC gaming machine permit or an FEC premises licence. Category C machines may only be sited within licensed FECs and where an FEC permit is in force. They must be in a separate area to ensure the segregation and supervision of machines that may only be played by adults. There is no power for the licensing authority to set a limit on the number of machines under the FEC permit.

(4) Members' clubs and miners' welfare institutes with a club gaming permit or with a club machine permit, are entitled to site a total of three machines in categories B3A to D but only one B3A machine can be sited as part of this entitlement. Commercial clubs with club machine or gaming permits are entitled to a total of three machines in categories B4 to D.

Appendix D - Schedule of Delegation of Licensing Functions and Decisions

Matters to be dealt with	Full Council	Sub Committee	Officers
Three year Gambling Policy	x		
Policy not to permit casinos	x		
Fee Setting – when appropriate			X
Application for Premises Licence		Where representations have been received and not withdrawn	Where no representations received/representations have been withdrawn
Application for a variation to a licence		Where representations have been received and not withdrawn	Where no representations received/representations have been withdrawn
Application for a transfer of a licence		Where representations have been received from the Commission	Where no representation has been received from the Commission
Application for a provisional statement		Where representations have been received and not withdrawn	Where no representations received/representations have been withdrawn
Review of a Premises Licence		x	
Revocation of a premises licence for failure to pay annual licence fee			x
Application for club gaming/club machine permits		Where objections have been made (and not withdrawn)	Where no objections made/objections have been withdrawn
Cancellation of club gaming/club machine permits		x	
Applications for other permits		Where objections have been made and not withdrawn	Where no objections made/objections have been withdrawn
Cancellation of licensed premises gaming machine permits			x
Consideration of temporary use notice			x
Decision to give a counter notice to a temporary use notice		x	